National Library of Canada
Collection Development Branch.
395 Wellington Str. Order sect
Ottawa, Ont. K1A 0N4

PSB / DSP
Received / Reçu
JUNE 23 1987

VÕIDUPÜHA
23·VI·1987

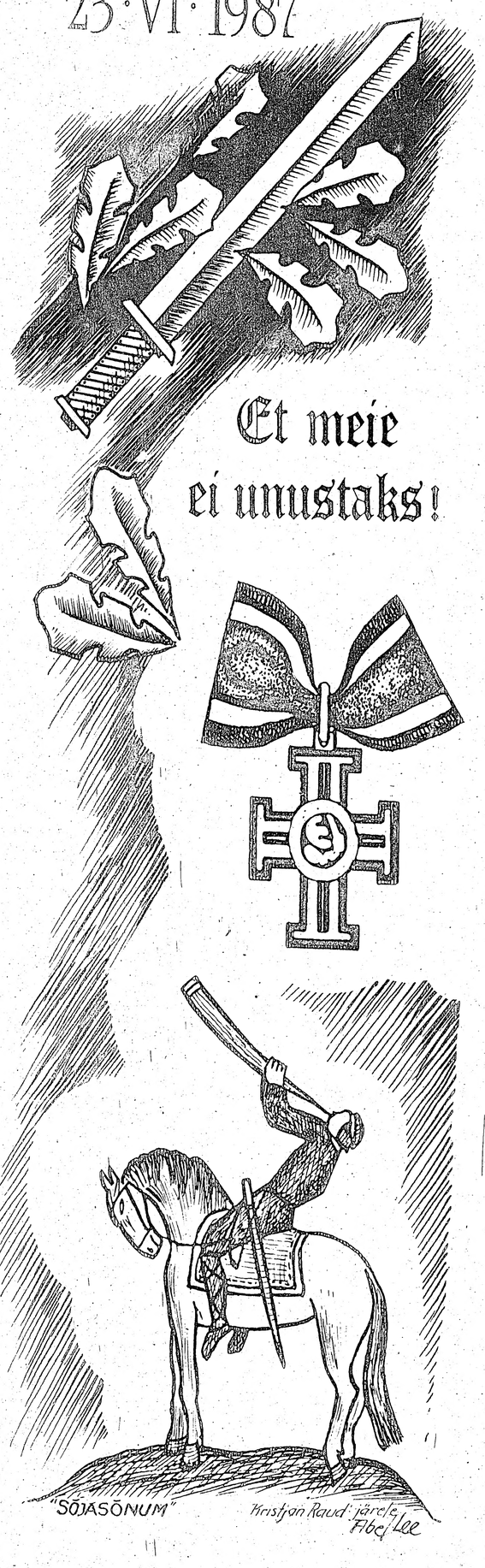

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354

Nr. 25 (1945) 1987 | NELJAPÄEVAL, 18. JUUNIL — THURSDAY, JUNE 18 | XXXVIII aastakäik

Sisukas küüditamiste mälestusteenistus Torontos

Osavõtjaskonnas oli väga vähe eestlasi

Balti rahvaste küüditamiste mälestusteenistus St. Pauli kirikus Torontos, korraldatuna Balti Liidu Kanadas ja kolme rahva keskorganisatsioonide poolt, tõi küüditamiste ohvrite mälestamiseks ja Nõukogude Liidu vägivaldse okupatsiooni vastu protesteerimiseks kokku ligi kaks tuhat lätlast ja leedulast ja mõnikümmend eestlast. Eestlaste väga väike osavõtt selleaastasest traditsioonilisest mälestus- ja protestikokkutulekust oli tingitud ülipuudulikust informatsioonist eestlastele korraldatava ürituse kohta.

Sisukale mälestusteenistusele, kus teenisid balti rahvaste vaimulikud ja õhtukohast pühakirja teksti luges ka mitmekultuurilisuse minister David Crombie, järgnes põlevate mälestusküünaldega efektne rongkäik Bloor St. E. ja Bay. St. kaudu Raekoja ette, kus toimus balti noorte poolt korraldatud vaimulik küüditamiste valveteenistus. Seal esines sisuka poliitilise sõnavõtuga Eesti aupeakonsul I. Heinsoo. Nii mälestusteenistusest, rongkäigust ja valveteenistusest võtt is osa ka hiljuti Eestist saabunud Veljo Kalep perekonnaga.

KONTSERT-MÄLESTUSTEENISTUS

St. Pauli kirikus, mis oli pea täis osavõtjaid, algas kell 7.30 kahe vaimuliku prelüüdiga pianisti Anita Rundansi poolt. Järgnes balti võitleja te, vaimulike ja skautlike noorte protsessioon rahvuslippude sissetoomisega Eesti Võitlejate Ühingute Liidu ja Toronto EVÜ esimehe Ülo Tamre juhtimisel. Protsessioonist puudusid eesti skautlikud noored ja nende lipud.

Mälestusteenistuse alguseks lauldi

(Järg. lk. 3)

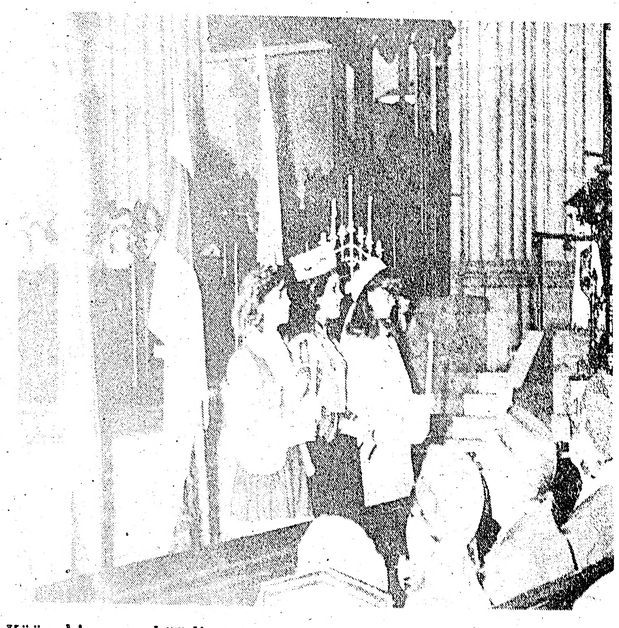

Küünal iga maa küüditatute mälestuseks. Küünalde süütajad rahvarõivais eestlanna Tiina Lomax, lätlanna ja leedulanna. Foto — E. Ilves

Küüditamiste mälestusteenistuselt. Lippude sissetoomine kirikusse. Foto — E. Ilves

Prokuröri arvates pole põhjust uueks Karl Linnase protsessiks

NEW YORK (ME) — Reuteri teadeteagentuuri andmeil Moskvast 8. juunil, mille avaldasid samal päeval USA ajalehed, on prokurör Karl Kimmel Tallinna tv-jaama kaudu seletanud, et ta ei näe mingit alust uueks kohtuprotsessiks. Karl Linnas mõisteti 25 aastat tagasi natsisõjakuritöödes süüdistatuna N. Eesti ülemkohtu poolt tagaselja surma.

Prokurör Kimmel väitis, et selles asjas ei ole tõusnud esile uusi asjaolusid ja K. Linnas ei olevat ka ise pärast ta deporteerimist Tallinna suutnud juurdlusametnikele öelda midagi olulist. Ta on esitanud senise kohtuotsuse suhtes armuandmise avalduse.

Riias 5000 lätlase demonstratsioon

NEW YORK (ME) — Riia keskl innas toimus 14. skp oodatult 1941.a küüditamise mälestamiseks suur ja julge demonstratsioon Läti Vabadussamba juures, millest võttis osa üle 5000 inimese.

Kanti loosungeid ja peeti kõnesid, ja sambale asetati pärgi ja palju lilli. Miilits ei seganud vahele, küll aga koos võimude erariietes agentidega püüdnud pildistada võimalikult palju demonstrante.

Peakorraldajaiks on olnud läti noored, kusjuures Läände saabunud teadete kohaselt on kaasa aidanud ka eestlaste ja leedulaste grupid.

Kanada saavutas kokkuleppe põhiseaduse küsimuses

Kanada peaminister Brian Mulroney ja 10 provintsi peaministrid saavutasid ligi 20 tundi kestnud maratonkoosolekul põhiseaduslik u kokkuleppe, mille tagajärjel Quebeci provints ühineb Kanada põhiseadusega, mis võeti vastu 1982, kuid millele Quebec ei andnud oma allkirja. Nüüd saavutati provintsidevaheline põhimõtteline kokkulepe juba 30. aprillil. Kokkuleppe olulisemaks muudatuseks on, et Quebeci provints tunnistati „erinevaks ühiskonnaks" Kanada konföderatsioonis ja et Quebecile kindlustatakse mõned eriõigused kultuurilistes ja sotsiaalsetes küsimustes.

Põhiseaduse küsimuses käis Kanada ühiskonnas elav diskussioon poolt ja vastu. Endine peaminister Pierre Trudeau vallandas enne peaministrite koosolekut ägeda vastuaktsiooni kokkuleppele. Kõik provintsid siiski pooldasid konverentsil kokkulepet ja nimetasid seda ajalooliseks sündmuseks Kanadale. Üldiselt said kokkuleppega kõik provintsid endale juurde mõningaid õigusi liiduvalitsuse arvel, kuid Brian Mulroney siiski kinnitas, et kokkuleppega on kindlustatud ka tugev keskvalitsus Kanadas.

NÄDALAKROONIKA

Ⓘ President Ronald Reagan, tagasiteel Veneetsias peetud seitsme lääneriigi juhi kokkutulekult, peatus Lääne-Berliinis ja kõneles Berliini müüri juures. Ta kutsus Gorbatshovi üles tulema Berliini müüri äärde ja avama Brandenburgi värava rahva vabaks läbipääsuks läände. „Kiskuge maha see müür!", kutsus Reagan üles Gorbatshovi.

Ⓘ Veneetsias peetud seitsme majanduslikult tugeva lääneriigi juhtide konverents lõppes väheste tulemustega, nagu seda ennustati. Võeti vastu küll mitmeid põhimõttelisi deklaratsioone, nagu seda on varemgi tehtud, kuid lahtiseks jäi nende teostamine. Kanada peaminister Brian Mulroney tõstis konverentsil üles Lõuna-Aafrika apartheidi poliitika vastu protestimise, kuid seda ei võetud Inglismaa ja Saksamaa vastuseisul vastu konverentsi lõpudeklaratsiooni. Otsustati alustada tugevat võitlust AIDS'i haiguse vastu. Kokkutulekul määrati kindlaks, et järgmine 7 riigi majanduslik kokkutulek toimub 1988. aastal Torontos, Kanadas.

Ⓘ Inglise konservatiivid Margaret Thatcheri juhtimisel võitsid ülekaalukalt Inglismaal toimunud valimised. Konservatiivid said parlamendis 376 ja tööerakond 229 kohta. Uus keskerakond, endised liberaalid, said 22 kohta. Konservatiivid kaotasid küll Inglismaa vaesemas põhjaosas paarkümmend kohta ja tööerakond võitis seal kohti juurde, kuid konservatiividel on parlamendis tugev enamus. Peaminister Thatcher tegi valitsuses mõned muudatused, määrates uuteks ministriteks tugevama konservatiivse hoiakuga mehed, vahetades välja liberaalsemaid.

Ⓘ Paavst Johannes Paul II tegi pikema külaskäigu Poolasse, pidades seal vaimulikke teenistusi paljudes kohtades, saades kõikjal juubeldava vastuvõtu osaliseks. Paavst andis oma sõnavõttudes tugeva toetuse solidaarsuse liikumisele. Paavst teatas Poolas, et temale ei ole antud sissesõiduluba Leedusse, mida ta ka oleks tahtnud külastada.

Ⓘ Inglismaa ja Iraani vahel puhkes diplomaatiline sõda, kui Inglismaa saatis välja 5 Iraani diplomaati. Vastuaktsioonina saatis Iraan välja 5 Inglise diplomaati, nende seas ka selle diplomaadi, kes Teheranis möödunud nädalal kinni võeti ja läbi peksti.

FINN-KANNELDAJAD

Ainulaadne võimalus nende nägemiseks ja kuulmiseks – Põhja-Ameerika reisil otse Detroidi Finn-Festivalist:

KANDLEKONTSERT
Eesti Majas kolmapäeval, 1. juulil kell 19.00
958 Broadview Avenue – piletid ukselt $6.00

KIRIKUKONTSERT
Agricola-kirikus, neljapäeval, 2 juulil kell 19.00
25 York Mills Road

TORONTON SUOMALAINEN EDISTYSLIITTO

TULGE ISADEPÄEVA BRUNCH'ILE
Toronto Eesti Majas 21. juunil
RIKKALIK KÜLMLAUD
ETTEKANDED - BAAR
PIIRATUD ARV KOHTI HIND $15.-
Saadaval Abistamiskomiteest või helistage tel. 699-1979

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4N 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul. Juunis, juulis ja augustis laupäeviti suletud.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. $24.00, 3 k. $15.00. USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.50, tekstis $5.50.

Võidupüha

Võidupüha on kindel päev eesti rahva ajalookalendris. Eesti rahval ei ole kõik ainult kaotused olnud. Võitude tähistamiseks loodigi ametlikult Võidupüha, mis asetati kalendrisse just päev enne Jaanipäeva, eesti rahva traditsioonilist pidutsemispäeva suve harjakul. Kuna need kaks tähtpäeva kõrvuti olid, siis on neid nüüd praktiliselt raske lahutada.

Võidupüha oli ametlik riigipüha ja selliselt said valitsusasutised sel päeval anda oma organiseeritud osa. Toimusid kaitseliidu jalutuskäigud. Oli püüdlus rahvasse sisse kasvatada teadmine, et rahvas oli võimeline iseseisvust saavutama ja oli valmis selles eest ka võitlema ja püsivas töös ja vaevas seda saavutust ka arendama. Võidupüha ei ole meile kaduma läinud. See ei ole arusaadavalt enam okupeeritud Eesti pidupäev, sest kes tahaks iseseisva eesti rahva pidupäeva sinna. Aga Võidupüha on välismaadel asuneva eesti rahva pidupäev ja see ei ole meie hingest ega mälust kustunud. Sellisena on Võidupüha saavutanud ajaloolise väärtuse ja on meie inimest hingestamas edasi.

Kuid Võidupühaga ei saa mööda minna ka Jaanipäevast, mis oli tõeline rahvapidu piirist piirini. Võidupüha hommikul saatis riigivanem Tallinnast välja võidutule, mille viisid õhtuks kohtadele kaitseliidu mootorratturid. Nii süüdati ametlik võidutuli paljudes kohtades rahvakogunemiste saatel. Arvatavasti peeti neis paikades ka poliitilisi kõnesid ja toimus võimalikult ettekandeid. Nii sai paikadel Võidupuhast jaaniõhtu, mil loitsid tuhanded tuled.

Kuid ametlike tulede kõrval pühitses kogu maa jaaniõhtut kõrgetele lattidele tõstetud ja süüdatud nn. tõrvatünnide näol kõrgematel kohtadel maastikul. Need olid tõelised rahvapeod, kuhu kogunesid nii vanad kui noored, kus tantsiti, kiiguti ülesseatud kiigutel, kus mängis pillimees, lauldi ja oldi rõõmsad. Jaanitulesid oli maal nii rohkesti, et kõrgematelt paikadelt võis neid lugeda kümneid tähistamaks eesti rahva rõõmsat meeleolu.

Nendele jaaniöödele ei olnud tarvis kutset ega ametlikkust. Rahvas kogunes küladekaupa lihtsalt jaanitule peale. Inimesi ilmus metsasaludest, liikus põllupeenraid pidi ja ikka jaanitule suunas kuni kohal oldi. Isiklikest osavõttudest meenuvad mõned. Olime sõbraga külas Virumaal Tudulinna jaoskonnaarsti juures. Oli jaaniõhtu. Võtsime oma pere kokku, lisaks veel kohaliku apteekri pere ja kõndisime kõrgema künka suunas, kus leegitses juba jaanituli. Tuleväljak oli juba täis rahvast, kuigi meile külalistele võõrad inimesed.

Kuid nad olid korraga sõbralikud ja rõõmsad inimesed. „Viru valge" liikus rüüpamiseks käest kätte. Sellele liikus järgi aidaräästa all kuivatatud Peipsi latikas, mille küljest igaüks murdis ja maitses. Lõõtspill mängis väljaku äärel. Maapind müdises noorte tantsust. Kaugel taamal paistis teisi jaanitulesid. Ka seal pidi Virumaa külade rahvast olema.

Ühel teisel jaaniõhtul olime külalised tuttavate talus Võrumaal. Olime külalised pealinnast, mehed ülikondades, daamid kaunis suveröivas, valgetes kingades jne. Tõttasime õhtupimeduses mäele, kust paistis juba jaanituli. Kohalikud noored olid töörõivais kohal, mõnigimees palja jalu. Kännu otsas istus pillimees ja kiskus lõõtsmoonikut. Kuid linnadaamid ei saanud kuigipalju oodata, kui maapoisid juurde tõttasid ja „tantsupõrandale" linnadaamid viisid. Trampimist ja hõiskeid oli paljud, kuni linnadaamid meie gruppi tagasi toodi.

Üks daamidest oli eriti vaimustatud, sest tema paljasjalgne partner lõpetas küll tantsu, kuid tegi ettepaneku: „Läheme nüüd sõnajala õit otsima, kahekesi üksipäini." Võib-olla leiti sel ööl mõnigi sõnajalaõis. Kuid eesti rahvas segunes – linn ja maa. See oli demokraatia!

Võidupüha oli ja on ajalooline tähtpäev, mis ei kustu minevikku, kuigi vahepeal meie maal ja rahval on olnud palju kaotusi. Meie ajaloolised tähised võivad kerkida just siis kui meie seda kõige vähem ootame. Nagu juhtub mõnigikord elus.

Võidupüha hinnanguid just ritta kirjutades tõi kirjakandja allakirjutanule ümbriku, saatjaks Feodor Chaljapin, Rooma aadressiga. Olin kolmekümnendatel aastatel kohanud Tallinna sadamas aurik „Nordlandil" maailmakuulsat vene bassilauljat Feodor Chaljapinit, millest jutuajamine ilmus „Vaba Maas". Kirja seekordne kirjutaja oli 40 aasta eest manalasse läinud. Kirjutas kuulsa laulja poeg. Saatsin temale oma raamatu „Tundmata tulevikku", kus ilmus ka pilt autorist ja Chaljapinist. Poeg teatab nüüd saabumisest Torontosse ja lootusest minuga kokku saada.

Chaljapin (isa) on nii minevikust nagu olevikku ilmunud oma poja läbi. See ütleb ainult seda, et minevik on küll minevik kuid ei kao kunagi. Eesti Vabariigi ajaloolised sündmused on küll minevikus, kuid ei kao siiski. See käib ka Võidupüha kohta.

V.

Eestis puudus ravimitest

Olukorda kommenteerib ENSV tervishoiuminister V. Rätsep:

Haigetele ei jätku tõesti mitmeid häid ravimpreparaate. Meil ei jätku uuemaid südamevahendeid (nitrong; jt.), kõiki perifeerset vereringet parandavaid ravimeid (trentaal, solkoserüül, komplamiin) jt. Põhjuseks on see, et ENSV-le eraldatavatest ravimifondidest ja meie eritaotlustel saadavatest lisafondidest siiski ei piisa. Ei jätku just uusi ja importpreparaate. Peale selle, ravimid saabuvad aasta jooksul ebarütmiliselt ja seetõttu tuleb apteekides ette varustushäireid. Juba hulk aastaid on meie vabariik kätte saanud vaid osa tellitud vatist. Seoses sellega antakse seda esmajärjekorras haiglatele, apteekidest aga eelkõige alla 1-aastaste laste emadele väljakirjutatud retsepti alusel.

BALT-PRESS

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
Eesti Rahvuslaste Kogu

Koosolek Tartus

Põhjavesi kaob ja põllud kuivavad . . .

2.

Vahepeal loeti ette koosoleku otsuse teesid. Saata ELNKÜ KK kaudu ENSV Ministrite Nõukogule koosoleku ettepanekud: 1. Lähtuda Kirde-Eesti probleemi lahendamisel rahvuslikest, mitte ametkondlikest huvidest. 2. Lõpetada fosforiidi raiskamine. 3. Avalikustada uurimistulemused. 4. Arvestada Rakvere rajooni elaniku elu ja tervist. 5. Mingisugune majanduslik efekt ei korva kultuuriloolist kahju. 6. Tagada Läänemere biosfääri kaitse. 7. Rakendada uuringutel TRÜ üliõpilasi.

TEHNOLOOGIA PUUDUB

Bioloogia-Geograafia teaduskonna dekaan Aadu Loog: Kümne päeva jooksul tuleb välja töötada TRÜ seisukoht Kirde-Eesti küsimustes. TRÜ Nõukogu peab selle esitama ENSV Ministrite Nõukogule. Kes tegi üldse geoloogidele ülesandeks fosforiiti leida? 1921.a. kutsus Eesti valitsus Nõukogude Liidust kaks vene geoloogi, Samoilovi ja Ilkevitshi. Ülgaste leiukoha baasil asutati A/S Eesti Vosvoriit — karbipoolmed sõeluti ja jahvatati fosforväetiseks, mida kasutati näiteks Lõuna-Eesti põldudel. 1938.a. rajati väetiseettevõte Maardusse, Saksamaalt saadi superfosfaadi valmistamiseks tehnoloogiline skeem. Töötamine jätkus ka sõja ajal. Pärast sõda algas Eestis plaanipärane geoloogiline kaardistamine. Geoloogide seisukoht on järgmine: Toolset ei sa käiku lasta enne 21. sajandi keskpaika, kuni pole välja töötatud diktüoneemakilda ümbertöötlemise tehnoloogia. Selle isesüttimine viib põhjavete ja mere saastumiseni ning pinnase hävimiseni. Kabala-Rakvere leiukohas diktüoneemat ei ole, kuid küsimus on põhjaveerežiim. Sellele küsimusele saab vastuse anda ainult proovikaevandus. Selline on ka TRÜ seisukoht: enne tuleb saada informatsiooni, mis juhtub. Moskva tahab muidugi kohe kaevandama hakata. Seega tuleb silm peal hoida. Muide — süvendite täitmine tehistervikuga ei ole vatuvõetav, sest põhjaveed leotavad sellest välja toksilisi aineid. Tulemuseks on ikkagi saastumine.

AVALIK ARVAMINE

Žurnalistika III kursuse esindaja: Ei maksa unustada avalikku arvamust. Just avalik arvamus sundis pidama ENSV M pressikonverentsi. Probleem on kes a uskuda? Kas seda, et varud on kinnitamata ja kaevandust ei tule või seda, et tuleb katsekaevandus? Kas keegi on Maardu või Kohtla-Järve to listelt küsinud, kas nad tahavad Kabalasse ümber asuda? Žurnalistide komsomolikoosolek otsutas: 1. mai demonstratsiooni ajal kannavad tudengid vastavaid loosungeid. EKP TRÜ komiteelt oodatakse kaasabi.

Tõnis Lukas (ajaloo V kursus): Ajaloolis-kultuuriliselt seisukohalt saab probleemi lahendus olla ainult eitav. Mesoliitikumi inimene ei ole süüdi, et ta rajas oma asula Kunda Lammamäele, otse fosforiidilademe otsa. Meie alateadvus ja emotsioonid kuuluvad rohkem meie maale ja veele kui meie mõistus fosforiidile. Kahju, mis tekib, kui rahva juured katki rebitakse, on ühtviisi ohtlik nii rebijale kui rebitavale. Seekord võib targa järeleandlikkus hävitada nii targa kui rumala.

Kodanik Paas, NLKP liige 1980.a.: Bruno Sauli seisukoha õiguse üle otsustab tulevik. Toetab ettepanekut üldrahvaliku referendumi korraldamiseks. Kuid meil puudub demokraatia materiaalne baas — ajakirjanduse maht peaks olema vähemalt kümme korda suurem.

MEIE ISAMAA

Hando Runnel: Need on meie ühised liistud. Mitte unustada isamaalisust. See on meie Isamaa: meie peame teda kaitsma ja sellest rääkima. Igal rahval ja inimesel on õigus oma sünnikodule. Mis puutub siia üldse fosforiit? Ökoloogiline tasakaal jms. on ainult lendsõnad. Meil on tüüpiline koloniaalmajanduslik mõtlemine. On kohutav, et Bruno Saul kui riigi juht räägib ainult fosforiidivajadusest, aga mitte sõnagi isamaast. Tekib küsimus, kas vabariigi valitsus on üldse pädev nii tähtsaid otsuseid langetama? Kas me selleks astusime Nõukogude Liitu, et arutada fosforiidi kui jumala ettemääratuse probleemi üle? Tuletagem meelde: üks ja seesama valitsus on kord maakoolid laiali saatnud, siis neid taas rajama hakanud. Kas me saame sellist valitsust tõsiselt võtta? Kogu rahvas on kord olnud rahvavaenlaseks tembeldatud. Meie senine majandusmasin on võimas ja kohutav koloniaalmajandusmasin. Bruno Sauli väärib umbusaldust, mina kutsuksin tema pressikonverentsil lausutud sõnade'i ole vaja muret tunda

OTSUSE PROJEKT

Geoloogia IV kursuse esindaja: Otsustajad peavad aru andma, et eelkõige on see nende 10 000 kohaliku elaniku probleem, kes jäävad oma kodust ilma.

Keemia IV kursuse esindaja: Probleem on ilmekas näide sellest, kuidas meie ühiskonna progressiivsed jõud lähevad vastuollu demokraatlike jõududega.

Tõnis Lukas loeb ette koosoleku otsuse projekti: Saata ELKNÜ KK kaudu ENSV Ministrite Nõukogule järgmised ettepanekud. 1. Viia Kirde-Eesti probleemi osas läbi kompleksed teadussuuringud. Välistada ametkondlikud huvid, tegemist on eluliselt tähtsa probleemiga. 2. Avalikustada uurimistulemused. Mitte lubada esitada Kabala varusid kinnitamiseks enne, kui uuringud pole veel andnud ühiselt positiivset vastust. 3. Arvestada vabariigi üldsuse arvamust, andes otsustamise referendumile. 4. Kaasata uuringuile TRÜ teadlasi ja üliõpilasi. 5. Lõpetada fosforiidi raiskamine. 6. Tagada Läänemere biosfääri kaitse.

Võtta teadmiseks: 1. Minna maidemonstratsioonile vastavate loosungitega. 2. Tõstatada probleem ELKNÜ kongressil.

ÜHEHÄÄLSELT

Paul Kenkmann: Jätkem otsusest välja kaks punkti: ärgem nõudkem Nõukogude valitsuselt Helsingi leppe täitmist, see oleks kohatu, ja ärgem nõudkem referendumit. Valitsevas meeleolus pole referendumi nõudmine kohane. Referendum ei annaks praegu asjatundlikku otsust. Elanikkonna seas tuleb teha hoopis põhjalikke sotsioloogilisi küsitlusi.

Otsustati panna otsuse projekt hääletusele, kusjuures otsustav hääleõigus oleks ajaloo- ja juuraõpilastel. Otsus võeti vastu ühehäälselt. Erapooletuid ja vastuhääli ei olnud.

Lõpuks laulis koosolek filoloogianeidude soleerimisel Hando Run neli Eesti laulu:

Nagu hiigellooma kere vapub
paene Pandivere.
Virust, Võrust, Järvast, Harjust tõttab appi tuhat karjust.
Suuril silmil paisub vooriks
kasvab kohutavaks kooriks:
Virumaa ja Pandivere,
mure täidab maa ja mere!
Virumaa ja Pandivere,
Sinu eest ma pandin vere!
Taevas anna veelkord
jõudu
Virult võita surmaõudu!

Ühenduses on jõud
TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
Kinnisvara laenud 9.25%
Isiklikud laenud alates 10.75%
Informatsiooniks helistage 465-4659
Pank avatud esmasp.–reede 10:00–3:00
Teisip. ja neljap. õhtuti 5:30–8:00

Tunnistajad ütlevad, et John Demjanjuk ei ole kurikuulus „Ivan Hirmus". Treblinka laagri komandant Kurt Franz (paremal) tunnistust andmas advokaat Stratman'ile, all – poolakad Josef Wujek ja Eugenia Samuels annavad seletuse tv-jaama CBS reporterile Mike Conway'le.

Uusi tõendeid

Kas vale isik Iisraelis kohtu all?

Ukrainlased on oma kaasmaalase John Demjanjuk'i, keda süüdistatakse natsi-sõjakurjategijana, abistamiseks moodustanud komitee nimega „Canadian Charitable Committee In Aid of John Demjanjuk's Family". See komitee pidas esmaspäeva õhtul 1. juunil Ukrainian Cultural Centre'i ruumides informatsioonikoosoleku, kuhu oli ilmunud ligi 250 osavõtjat. Koosolikule oli kutsutud ka ajalehtede esindajad.

Üksikasjaliku ettekandega esines John Demjanjuk'i väimees Edvard Nishnic, kes ütles, et pikemaajalisel andmete kogumisel on ta saanud tõendeid, et tema äi on süütu. Peale kirjalike tõendite, mida koosolekul jagati, esitas ta veel videolinte mida koosolejad tv-ekraanilt jälgisid ja tunnistajate kõnesid kuulasid. Teise maailmasõja ajal Poolas asunud Treblinka kontsentratsioonilaagri mõrvar, hüüdnimega „Ivan Hirmus", ei olnud tema äi, vaid hoopis teine mees nimega Alfred Bilitz, kes sai surma 2. augustil 1943.a. vangide ülestõusu ajal.

Ühendriikides moodustati natsisõjakurjategijate eri uurimiskomisjon nimega „Office of Special Investigation" (lühend OSI). Uurimiskomisjoni andmed esitati kohtule ja nende alusel kohus tühistas John Demjanjuk'ile antud Ühendriikide kodakondsuse. Ta vahistati ja deporteeriti Iisraeli.

John Demjanjuk'i asusid kaitsma ka USA-s ja Kanadas asuvad ukraina rahvusest advokaadid, kelledel on oma ühingud. Ühendriikides „The Ukrainian American Bar Association" ja Kanadas „The Ukrainian Canadian Advocates' Society". Mõlemad organisatsioonid koos saatsid 7. aprillil 1987 memorandumi Iisraeli peaministrile.

AJAKIRJANDUS

John Demjanjuk'i süüdistuse asjus on kaks prominentset autorit avaldanud ajakirjanduses pikemaid kirjutusi: Patrick J. Buchanan'i kirjutus „The Washington Post'is" 28. sept. 1986.a. pealkirja all „Nazi Butcher or Mistaken Identity?". Selles toob ta esile kümme eriosa, mis tema uurimuste järele süüdistustes on alusetu või väga nõrkadel alustel. Nende hulgas vale inimese süüdistamine ja venelaste poolt esitatud sõduritunnistus (IC), mis on ilma kuupäevata ja väljaandmise kohata.

Tunnistusel oleva isiku päevapilt ei ole mitte saksa sõjaväe vormis vaid hoopis kannab vene sõduri kuube. Esitatud tunnistus ei ole originaalne vaid ainult fotokoopia.

Barbara Amiel „The Toronto Sun'is" 3. märtsil 1987 pealkirja all „Trial by victim" vaatleb protsessi käiku psühholoogilisest seisukohast ja avaldab arvamist, et Iisrael on vale koht kohtumõistmiseks.

KOOSOLEK

Koosolek peeti väga vaikselt, peaaegu kurvas meeleolus ja kestis ligi kaks tundi. Oli mõningaid üksikuid küsimusi. Koosolekul võeti vastu ka toetusesummasid. Hiljem kõik kolm Toronto suurlehte avaldasid koosoleku kirjeldusi. „The Toronto Star" 2. juunil pealkirja all „Defence fund for accused Nazi richer by $6000.-, kirjeldas koosoleku käiku ühel veerul 18 reaga. Seal oli märgitud, et Edvard Nishnic esitas koosolejaile tõendeid, et Demjanjuk'i on valesti süüdistatud. „The Globe and Mail" 2. juunil pealkirja all „Demjanjuk evidence displayed", ühel veerul 39-l real märgib, et Edvard Nishnic sel koosolekul videolindi esitamisega näitas, et süüdistused Demjanjuk'i vastu on võltsitud ja ta ei ole see Ivan keda süüdistatakse Treblinka tapmistes. „The Toronto Sun" 3. juunil pealkirja all „Son-in-Law Claims" ja „New info could clear Demjanjuk". David Kendall'i poolt kirjutatud sõnum on kolmel veerul 65-real ja on John Demjanjuk'i näopildiga. Seal on märgitud, et Treblinka laagri komandant Kurtz Franz, kes sai eluaegse vanglakaristuse, on veel elus ja väidab, et Ivan Hirmus oli teistsuguse kehaehituse ja väljanägemisega kui John Demjanjuk.

H.R.

Mälestusjumalateenistusest osavõtjad on jõudnud rongkäigus Raekoja ette. Foto — E. Ilves

Modern Trend Interiors

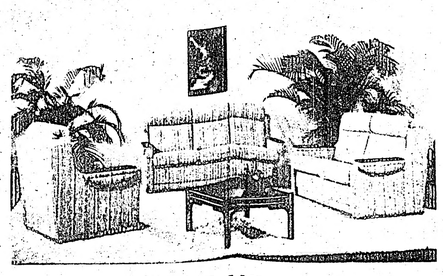

7310 WOODBINE AVE. – MARKHAM
3 tänavatuld põhjapool Steeles Ave. E.
Tel. 475-6337, 491-0178

EUROOPALIKULT ELEGANTNE MÖÖBLIÄRI

SUUR VALIK elutoa-, söögitoa-, kirjutustoa-, magamistoa-, lastetoamööbleid. Palju muud kodu kaunistamiseks: lambid, laelambid, stereo-, videokapid, riiulid jm.
Kõik kõrgekvaliteedilisest tiikpuust, palisandripuust (rosewood) või tammepuust. Ka nahkmööbel.

ESMAKLASSILINE TEENIMINE

SOODSAD HINNAD

Avatud:
esmasp., neljap. ja reedel 10–9,
teisip., kolmap. 10–6, laup. 10–5

(Algus esiküljel)

traditsiooniline „Üks kindel linn ja varjupaik", millele järgnes vaimulik sissejuhatus piiskop Karl Raudsepalt. Siis laulis Toronto Leedu Segakoor „Volunge" Dalis Viscontase juhatusel „Kuningas Kristusele".

Teenistuse kohased Pühakirja lugemised avas õp. Kaljo Raid, lugedes Vana Testamendi kinnitusi Iisraeli rahvale. Järgmisena luges mitmekultuurilisuse minister David Crombie neli salmi Uuest Testamendist. Pühakirja lugemiste vahel laulis bariton Andres Raudsepp kaks pala — aaria R. Toi kantaadist „Laudate Deo" ja J. Prindell-Scotti „Come ye blessed". Viimased vaimulikud salmid luges preester A. Simanavicius. Järgnes leedu koorilt „Palve kodumaa eest". Pärast ühist koraali pidas läti õp. Arves Celms õhtukohase jutluse, tuues ette balti rahvaste, eestlaste, lätlaste ja leedulaste kannatusi küüditamiste ja praeguste okupatsiooni tõttu. Ta rõhutas, et 65.000 eestlast, lätlast ja leedulast küüditati ühel ööl surema Siberi tühimaadel. Kuid maailm oli vait, ei kuulnud ega näinud midagi. Ta tõi ette kommunismi võimutsemist maailmas, ja et balti rahvail tuleb vankumatult olla tõe ja vabadusnõude tunnistajaks. Ning maailm avagu oma silmad kommunismi suhtes.

Pärast leedu koori esinemist lauluga „Kuussada aastat" (ristiusu tulekust Leedusse), kolme balti rahva õpetajad pidasid lühikesed mälestuspalved eesti, läti ja leedu keeles. Eestlaste poolt pidas palvuse õp. Edgar Heinsoo. Rahvuste palvuse ajal tõi iga rahvuse esindajana rahvariides noor neiu mälestustule läbi kiriku ja süütas altariruumis mälestusküünla, jäädes siis seisma oma rahvuslipu all. See oli üks haaravamaid momente aktusel. Baltlaste mälestustule viis kohale ja süütas küünla Tiina Lomax.

Aktuse lõpuosas pidas õp. U. Petersoo rahvuste palve ja Meie Isa luges õp F. Kristbergs. Kolme rahva ühist kogudust õnnistas läti peapiiskop A. Lusis.

Mälestusteenistus lõppes kolme balti rahva hümni laulmisega. Eesti hümni aitasid tugevalt kaasa laulda lätlased ja leedulased.

EFEKTNE RONGKÄIK

Järgnes efektne rongkäik küünlatuledega St. Pauli kirikust Bloor St. E. ja Bay St. Kaudu Raekojaväljakule. Õhtupimeduse saabudes jättis tuledega rongkäik, eesotsas balti rahvaste lippudega ja rongkäigus kantavate Eestile, Lätile ja Leedule vabadust nõudvate plakatitega, tugeva mulje.

Toronto Raekoja ees olid balti noored, peamiselt lätlased, korraldanud küüditamiste mälestamiste valveteenistuse (Baltic Youth Vigil). Seal esines lühikese, kuid sisuka poliitilise sõnavõtuga Eesti aupeakonsul Ilmar Heinsoo. Ta märkis küüditamise ohvrite mälestamist ja okupatsiooni vastu protesteerimist ja esitas poliitilise nõude, et Nõukogude Liit ja ta okupatsiooni käsilased tulevad nende sõjakuritegude pärast anda õige rahvusvahelise tribunali alla ja neid karistada nende kuritegude eest. Ühtlasi nõuame Vene okupatsioonivõimude kohest lahkumist Balti riikidest.

Valveteenistuse ajal lauldi koraale ja Jean Sibeliuse „Finlandia". Läti õpetaja Juris Calitis ja leedu preester esinesid pikemate vaimulike sõnavõttudega.

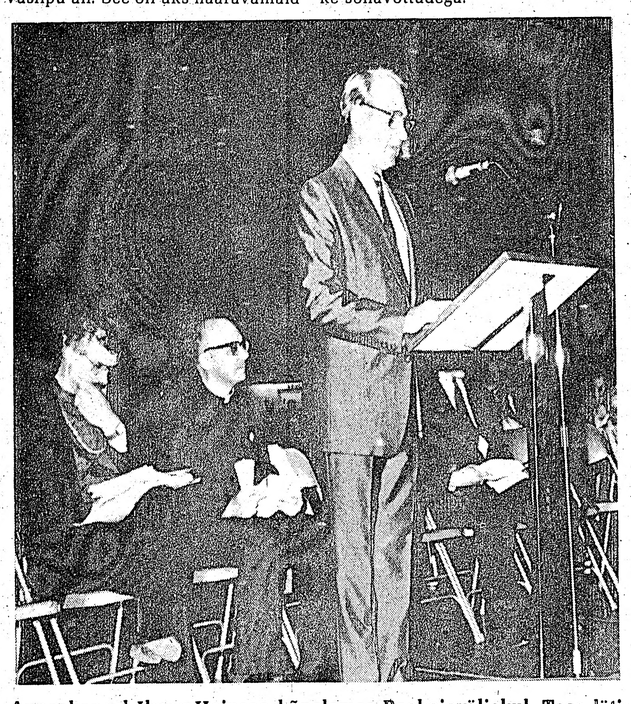

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo kõnelemas Raekojaväljakul. Taga läti õpetaja ja leedu preester. Foto — E. Ilves

Craig Hind
DODGE CHRYSLER LTD.
2180 LAWRENCE AVENUE EAST, SCARBOROUGH, ONTARIO M1P 2P8
(AT BIRCHMOUNT)
TED (TIIT) PODRA
SALES & LEASING REPRESENTATIVE
CHRYSLER
DODGE
K CAR
EXPO
SALES 751-7757
KODUNE 640-7893

ROYAL LePAGE

REAL ESTATE SERVICES LTD., BROKER
2320 Bloor St. West, Toronto,
Ont. M6S 1P2
Esindaja
EHA KAJAK-NIITSOO
Tel. kontoris 762-8255
kodus 762-6326

BATUN'i konverents Londonis?

Enam tähelepanu Lääne-Euroopale

Balti võitlusorganisatsioon pidas aastakoosoleku

NEW YORK — Balti võitlusorganisatsioon BATUN (Baltic Appeal to the United Nations — Balti Apell ÜRO-le) pidas laupäeval, 30-ndal mail New Yorgi Eesti Majas oma 21. aastakoosoleku.

Pärast koosoleku rakendamist esitati BATUN'i presidendi, laekuri ja revisjonikomisjoni aruanded möödunud tegevusaasta kohta. President doktor Heino Ainso avaldas oma aruande sissejuhatuses erilist tänu New Yorgi piirkonna läti katoliku kogudusele kelle kirikla hoones on asunud BATUN'i büroo viimase kahekümne aasta jooksul väga soodsatel üüritingimustel. Kogudusel on aga kavatsus oma kirikla hoone ära müüa. Selle asjaolu tõttu on väga võimalik, et BATUN'il tuleb eelseisva tegevusaasta jooksul leida New Yorgi piirkonnas uued büroooruumid.

ELAV TEGEVUS

Presidendi aruande kohaselt oli BATUN'i möödunud aasta tegevuse üheks haripunktiks kuueliikmelise delegatsiooni läkitamine Genfi Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Inimõiguste Komisjoni istungjärgule. Selleks sõitsid neli BATUN'i juhatuse liiget New Yorgi piirkonnast Genfi (Heino Ainso, Sirje Ainso, Baiba Rudzitis-Pinnis ja Margers Pinnis) kelledega seal ühines Shveitsis elunev BATUN'i kontaktiisik leedulane Narcisas Prielaida ja Vabade Lätlaste Maailmaföderatsiooni esindaja Gunars Meierovics. BATUN'i delegatsioon võttis 9-ndast kuni 13-nda veebruarini kestnud intensiivsel töönädalal kontakti ÜRO Inimõiguste Komisjoni 34 liikmesriigi esindajatega ja kahe nn. mitte-valitsusliku organisatsiooniga (inglise keeles „non-governmental organizations"). BATUN'i delegatsioon levitas Genfis informatsiooni mis koosnes järgmistest ühikutest: lühike sissejuhatav kiri, memorandum perekondade taasühendamise ja oma maalt lahkumise õiguse teemal, sündmuste kroonika Balti riikides veebruarist 1986 kuni detsembrini 1986, Euroopa Nõukogu (Council of Europe) poolt jaanuaris 1987 vastuvõetud resolutsiooni tekst koos vastava aruandega mis käsitlevad Balti rahvaste olukorda ja lõpuks informatsiooni möödunud aastal Lätis algatatud uuest Helsingi järelvalve rühmitusest nimega „Helsingi 86".

New Yorgis toimusid möödunud tegevusaastal külaskäigud siin asuvatesse ÜRO liikmesriikide saatkondadesse. See tegevus leidis aset kahes faasis — esiteks augustis toimunud Balti Noorte Kongressi ajal ja teiseks hiljem Ida-Karibimere Riikide Ühingu liikmesriikide ÜRO saatkondadesse.

Oktoobrist 1985 saadik on BATUN esitanud ÜRO Inimõiguste Keskusele 29 inimõiguste rikkumise juhtumit (9 lätlast, 7 leedulast ja 13 eestlast). Seda on tehtud ÜRO protseduuri number 1503 alusel. Hiljaaegu N. Liidus toimunud poliitvangide vabastamise läbi või karisiusmäärade lõppemise tõttu on nüüdseks vabanenud 16 isikut sellest nimekirjast.

Seoses Balti Noorte Kongressiga möödunud aasta augustis korraldas BATUN sellest üritusest osavõtjatele ühepäevase seminari ÜRO peakorteri ruumides New Yorgis. Seal esinesid sõnavõttudega Kanada ÜRO saatkonna chargé d'affaires Charles Svoboda ja Trinidad-Tobago ÜRO saadiku asetäitja Hamid Mohammed.

TÄHELEPANU EUROOPALE

BATUN'i president Ainso rõhutas oma aruandes vajadust suurendada baltlaste tegevust Lääne-Euroopa riikide välisministeeriumide juures, pidades eriti silmas soodsaid resolutsioone Balti riikide küsimuses mida on vastu võtnud Euroopa Parlament jaanuaris 1983 ja Euroopa Nõukogu jaanuaris 1987. Selles seoses on BATUN tõstatanud ettepaneku konverentsi korraldamiseks Londonis mis kaaluks põhjalikult tervet seda küsimust ja mobiliseeriks eksiilbaltlaste energiat Balti riikide küsimuse tõstatamiseks esiteks Helsingi järelkonverentsidel ja teiseks ÜRO foorumitel.

Ainso nimetas veel BATUN'i 20-nda aastapäeva tähistamist banketiga ÜRO peakorteri hoones septembris 1986 ja erilist rahaliste toetuste kogumist kümne tuhande dollari ulatuses mille eesmärgiks on kompuuteri soetamine BATUN'i tegevuse ajakohastamiseks.

BATUN'i eelseisva tegevusaasta eelarve kinnitati 67.000 dollari suuruses.

Aastakoosoleku lõpus tehti teatavaks kirja teel läbiviidud BATUN'i juhatuse valimiste tulemused. Eestlastest valiti juhatuse liikmeteks dr. Heino Ainso, Sirje Okas-Ainso ja Andres Jüriado, asemikeks Lilian Grauberg-Bein, Paul Endel Luedig ja Urmas Jaan Wompa. Juhatus jagab ametid lähemas tulevikus.

LAUDKONNAVESTLUS

Pärast aastakoosolekut toimus samas laudkonnavestlus mis üritas vaagida Gorbatshovi „glasnost'i" poliitika võimalikke mõjusid ja tähendust baltlastele. Laudkonna liikmeteks olid Indiana Ülikooli poliitteaduste professor lätlane Janis Penikis, Austraalias tegutseva inimõiguste organisatsiooni „Friends of the Prisoners" („Vangide sõbrad") president paater Greg Jordan ja noor lätlasest poliitteadlane Albert Motivans (kes oli BATUN'i ja Leedu Informatsiooni Keskuse stipendiaadiks möödunud suvel). Sõnavõtjad manitsesid kuulajaid ettevaatusele liigse optimismi eest soeses Gorbatshov i reformidega kuid nentisid samal ajal, et sellest poliitikast võib siiski kasu tulla balti rahvastele näiteks kultuuri valdkonnas. Prof. Penikis ütles muuhulgas, et Gorbatshov i eesmärgiks ei ole mitte põhiliste nõukogude süsteemi muutmine vaid selle efektiivseks tegemine näiteks Ida-Saksamaa rezhiimi eeskujul. Diskussiooni kuulis umbes 60 inimest.

Õhtul leidis Eesti Maja suures saalis ja baariruumis aset seltskondlik koosviibimine tantsumuusikaga mis esitati diskorite poolt plaatidelt ja helilintidelt. Osavõtjate hulgas oli kõige rohkem lätlasi kes kaalusid arvuliselt leedulased ja eestlased üle.

Kooliühing kutsub liikmeid

Kotkajärve Metsakooli hooldamiseks asutatud organisatsioon Ühing Eesti Tulevik kutsub oma liikmeskonda kõiki eestlasi, kes on huvitatud kaasa rääkima Eesti tuleviku küsimuses. Teatavasti on meil kaks teed, kuidas seista Eesti eest. Esimene on poliitiline võitlus Eesti iseseisvuse taastamiseks, teine on noorte rahvuslikult mõtlevate eestlaste kasvatamine. Praeguses olustikus on see teine tõusnud esimeseks — kui meil enam pole eestimeelset noorust, siis lakkab kogu eestlus sisuliselt olemast, kaasa arvatud ka poliitiline võitlus.

Ühing Eesti Tulevik kasvas välja Kotkajärve Metsakooli ideest, kuna kool vajas hooldavat organisatsiooni. Ühingu moodustamisest, selle vanematekogu ja juhatuse koosseisudest võisime hiljuti lugeda eesti ajakirjandusest. Nüüd koondab juhatus rahvusmeelseid eestlasi, kes moodustaksid kooliühingu laiema liikmeskonna. Selleks saadeti teadaolevatel aadressidel informatsioon nendele eesti perekondadele, kus on kasvuealisi noori ja kus on näidatud huvi nende eestlaseks kasvatamise vastu. Informatsioon sisaldab ühingu põhialused ja organiseeriva toimkonna poolt seni tehtud sammud.

Ühingu praegusel juhatusel ei ole kahjuks andmeid kõikide eesti perekondade kohta, kes võiksid olla huvitatud kooliühinguga liitumisest. Samuti on ühingu liikmeskonnas teretulnud kõik eestlased, kes tunnustavad ühingu eesmärki. Informatsiooni saamiseks palutakse teatada oma nimi ja aadress telefonil 416-766-5107. See ei kohusta kedagi liikmeks astuma. Samuti ei kasutata aadresse korjanduste ega kaubapakkumiste jaoks, millega inimesed on küllalt hellaks tehtud.

Ühingul on kolmes kategoorias liikmeid. Eluaegseteks liikmeteks arvatakse need, kes teevad suurema annetuse ühingu töö toetamiseks ja saavad tulumaksust mahaarvamise kviitungi. Tegevliikmeid võetakse vastu sooviavaldusega ja nad maksavad iga-aastase liikmemaksu. Noorliikmeid võib sisse kutsuda ühingu juhatus nende noorte seast, kelle ühiskondlik hoiak ja tegevus seda väärivad.

Liikmesolek Ühing Tulevikus annab igale eestlastele võimaluse kaasa rääkida Eesti tuleviku küsimuses, kellele see on südameasjaks.

ÜHING EESTI TULEVIK
Heritage Future Society

Ühing kutsub liikmeid. Informatsiooni saatmiseks teatage oma nimi ja aadress – 416-766-5107.
See ei kohusta liikmeks astuma.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

Johannes Säägi saadeti viimsele teekonnale

Laupäeval, 13. juunil suutis Murry E. Newbigging'i Matusemaja suurim saal vaevalt mahutada Johannes Säägi ärasaatmisele tulnud omakseid ja sõpru. Puusärgi juures seisid auvalves leinalooris T.E. Võitlejate Ühingu ja T.E. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi lipp ning keskel tagapool sini-must-valge riigilipp. Teenis õpetaja Tõnis Nõmmik, organistiks oli Georg Iltal.

Pärast leinateenistust said järelhüüdeks sõna Eesti Ohvitseridekogu Kanadas nimel kpt. H. Kore, T.E. Võitlejate Ühingu nimel R. Moks, T.E. Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi nimel Ü. Villmäe, Võrulaste koondise nimel O. Haamer , Jõekääru Eesti Noorte nimel E. Ruberg, Royal Beach'i kaasmaalaste nimel hr. Aadli, enda ja sõprade nimel August Nüüd ja Toronto Eesti Pensionäride Klubi nimel auliige E. Loosberg.

Leinateenistus oli ka ühtlasi ärasaatmise teenistuseks. Puusärgi juures hetkeks seisatanud ja kolm pihutäit mulda kaanele pannud, avaldati käepigistusega kaastunnet lahkunu abikaasale, pojale, pojalastele ja omastele.

Matusemajast siirduti lahkunu perekonna kutsel Eesti Majja peietele.

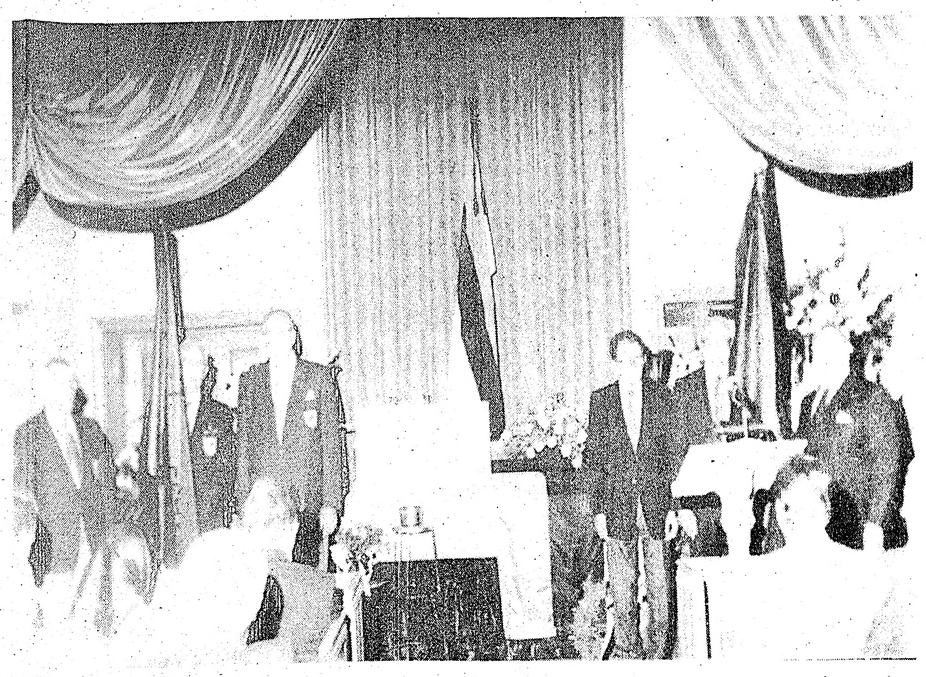

Veterinaar-leitnant Johannes Säägi leinateenistusel olid puusärgi juures T.E. Võitlejate Ühingu lipp, E.V. Riigilipp ja Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi lipp. Foto — O. Haamer

Estonia Koor aastakontserdil. Ees keelpillide orkester ja koorijuht dr. Roman Toi (seljaga). Lava ees harfist Elva Mikk ja deklamaator Lydia Vohu.
Foto — E. Ilves

Estonia Koori aastakontsert täissaalile

Moto all „Kas siis selle maa keel laulutules ei või tõusta taevani üles, igavikku omale otsida", avas Estonia Koor Roman Toi juhatusel oma aastakontserdi. Suur Toronto Ülikooli Muusikafakulteedi Walter Hall'i saalitäis rahvast tuli otsima muusikameelele rahuldust enne algavat suvepuhkust. Esmakordselt viibis Toronto eesti kontsertpubliku hulgas hiljuti Eestist saabunud Kalepi pere: Veljo, Helle ja lapsed Veikko, Sven ning Reet. Kontserdi kestel esitles Dr. Toi neid rahvale ja nemad said lisaaplausi.

Kava algas tihti ettekantud J. Aaviku lauluga „Meie laulame karmi laulu", milles võis tunda ähvardavat karmust ja tõotust vastavalt sõnadele. Nüüd astus lava ette Lydia Vohu-Viksten ja deklameeris: „Üle mu õue sammuvad päevad pikas reas, nad tulevad kusagilt hommiku kandist. Toredate nägudega noored matkamehed, ja lähevad õhtute poole. Kuni silmapiirini on näha nende vaarudes halliks muutuvaid selgi. Mõned neist vaatavad tagasi nagu kutsudes kaasa, või kippudes tagasi, kuid hommiku poolt tulevad uued toredate nägudega päevad, päikesekettad õlal." Sõnades kajastub ju eesti rahva ootus ja lootus parema tuleviku poole, see ootus ei kustu kunagi. G. Ernesaks on teinud laulule viisi ja koor esitas seda elufilosoofilist arutelu nauditava diktsiooniga.

TERVITUS SOOMLASTELE

Kooride „raudvarad", Herman Kännu „Kaugel" ja Villem Kapi „Laena kannelt, Vanemuine" olid järgmisteks lauludeks. Enne Soome helilooja Toivo Saarenpää „Laula vellekese" esitamist tervitas koorijuht arvukalt saalis viibivaid Soome koori „Pohjan Mieslaulajat" liikmeid, kes püsti tõustes tervituse aktsepteerisid. „Laula vellekese" soolos osales sopran Evi Valge, mille järel koor esitas Olev Sau „Leelo leidmine". Sau nimi näib olevat uus Toronto kontsertide autorite nimistus.

Järgmise laulu eel tuletas koorijuht meelde Eesti päevi Austraalias 1988.a. sest „Las mina hakkan laulemaie" komponist Elmar Rajaloo on Austraalias elav eesti helilooja, kelle laulud on ka sealse laulupeo kavas. Nii lõppes esimene osa lauluettekannetest. Kõik laulud said väärika aplausi.

HARFIMÄNGIJA

Koor lahkus lavalt ja kohale toodi seekordse solisti suur pill, harf, ning saabus ka kunstnik ise: kena, sihvakas neiu, Elva Mikk. Ta on lõpetanud Rochesteris kuulsa Eastman School of Music ja jätkanud õpinguid Toronto Ülikooli muusikafakulteedis. Elva esitas Carlos Salzado „Öölaul" ja René Eespere „Nümfile" süidi, mis koosnes neljast osast: „Lusinato" (libedalt), „Lento" (aeglaselt), „Rubato legato" (purjus) ja jälle „Lusinato". Lapsepõlvest mäletan jutte, et inglitel olid harfikoorid. Kui ma nautisin Elva mängu, ei uskunud, et inglid nii ilusti mängisid. Nad ei saanudki, sest Elva muusikariist oli pedaalidega, täieliku kromaatilise kuue ja poole oktaavilise helitõusuga. Noor harfist teenis tugeva aplausi ja oli kavas ilusaks vaheldusrikkaks elamuseks.

„KAJA"

Kontserdi teine osa algas R. Toi kompositsiooniga „Kaja". Selle jälgimine muutus huvitavaks, sest peatekst lauldi koori poolt lavalt, aga kaja vastas publiku seljatagant — antifooniline kaja koor, mille rakendus oli üllatav. Nad muutsid mitmel korral asukohta, andes tõelise kaja efekti. Kaja koosseisus, mis puudus kavalehel, osalesid: Mall Puhm, Heli Kopti, Lea Kõiv-Amolins, Raimo Toiviainen, Ronald Amolins, Arvo Medri ja Mihkel Leemet.

„Kaja" oma omapärasuse ja uudsusega tuli publiku tungival soovil kordamisele. Roman Toi on võimeline esile tooma uusi loomingulisi värve, kooriharmoonilist laiust ja lapselikku uudishimu ning viguritegemist.

Tuudur Vettiku „Noktürn" pakkus helisevat pianot, mõnulevat rubatot ja rõõmsat fortet, kusjuures koori tämber muutus laulude sisu ja mõttega kooskõlas.

Nõuti ka selle laulu kordamist. Ja ega koor kitsi ei olnud. Osa koori lahkus nüüd lavalt, jäid ainult naislauljad.

KEELPILLIDE KVARTETT

Koori ette asetus keelpillide kvartett esitama Roman Toi helitööd „Allegro-V! Show 85". Kavalehel ei olnud seda nimetatud, kuid see helind oli komponeeritud Korp! Vironia aastapäevaks ja siis esitatud samade mängijate poolt, kes nüüd kontserdil osalejatena olid palunud võimalust selle veelkordseks ettekandeks. Ilmselt innustas see pala mängijaid kordamiseks. Pärast

Elva Mikk harfiga. Foto – E. Ilves

„Allegrot" lisandus kvartetile veel kaheksa mängijat ja algas Estonia Koori naishäälte ja 12-liikmelise keelpillide ansambli koostööna Roman Toi ballaadi „Järv leegib" ettekanne. Kavaliselt oli „Järv leegib" õige paarimees Vettiku „Noktürnile", orkestrisaade on „Järves" kirjeldav, omaette kogu pala raamiv, helid Anna Haava sõnadele vastavad. Seda võiks mängida ka iseseisva orkestripalana.

Noored mängijad, suurem osa Konservatooriumist, olid tähelepanelikud ja ilmselt nautisid koostööd Estonia Kooriga. Tükk ilmselt vaimustas publikut, sest laulu lõppedes lisandusid võimsale aplausile „bravo"-hüüded.

"ÄRKAMISE AEG"

Kava viimaseks numbriks oli Estonia Koori, harfi ja keelpillide ansambli esituses René Eespere „Ärkamise aeg". Sõnad ja muusika tamalt autorilt. Jälle oli vajalik Lydia Vohu deklamatsioon, sest selle laulu sisu on nii sügava tähendusega eesti rahvale, et ühtki sõna ei tohi kaotsi minna laulu kuulates: „Meri siin seisma jäi, keegi peatas ta, kallas veest jagu sai, kaldast algas maa: tasane kullane, kivine, mullane, pilvine, tuuline, ootust täis./ Peagi siin kokku said esi-memm ja -taat, vaevaga kodu lõid, lapsed majja tõid. Oli õnn, oli rõõm, oli naer, oli nutt, oli töö, oli vaev sellel maal./ Tulega, mõõgaga tuli võõras mees. Häda tõi, valu tõi, võõrast leiba sõi. Langes taat, memmeke, lapseeas vennake, pisaraist märjaks sai kogu maa./ Isa meelt, emakeelt hoian sellel maal. Taadi maa, memme maa endiselt on tasane, kullane, kivine, mullane, pilvine, tuuline, ootust täis./ Eestimaa, oled mu kodumaa, oled mu hingele lähedal, Eestimaa, oled mu kodumaa, oled mu südames sügaval"./

„VIRU VANNE"

Lydia Vohu tunderohke deklamatsioon aitas sellele sügavale laulule luua veelgi avaramat, uhiuue laulu mõistmist ja hindamist. Laul tõstis üles küsimusi, millele eesti rahvas kogu maailmas otsib vastust. Muusikaliselt oli see ilmekaks Estonia Koori senise tegevuse Credoks, usutunnistuseks: „Oled mu südames sügaval." Saatemuusika oli Roman Toi orkestreeritud. Suurem osa koorist, võõrsil sündinud, andsid selle lauluga oma „Viru vannet".

Ettekanne oli ilmekas, publik nõudis kordamist, kordamisel ei vähenenud aplausi tugevus. Selles laulus solistina osaleja Reet Lindau-Voksepp oli just samal päeval enne kontserti üle elanud raske, aga õnneliku autoõnnetuse, sellepärast pälvis ta erilise tunnustuse oma osa täitjana. Mõlemad solistid, Evi Valge ja Reet Lindau-Voksepp andsid lauludele juurde just selle täiuslikkuseks vajaliku ja sobiva.

Lisapaladeks laulis koor Ülo Vinteri „Põhjamaa" ja Miina Härma „Tuljaku" uue hoo ja värskusega.

Lõpuks anti lilli koorijuhile, solistidele ja deklamaatorile.

Juba traditsiooniks kujunenud Lipandi „Lõpulaul" — „Õhtu tuleb me tubaje . . ." — rahvalaululine, luuleline, jättis helisema vaikse palve, et Estonia Koor veel mõnekski ajaks annaks Toile võimalust kogu eesti rahvale välismaal nautida eesti laulu ja laulmist.

ELMAR ILVES

Aastaid opositsioonilist tegevust tõi 4 aastat vangilaagrit

Veljo Kalepi perekonna emigreerumise tagapõhi

Kanadasse saabunud eesti vabadusvõitleja Veljo Kalepi elukäigu mõistmiseks avaldame Rootsis ilmunud okupeeritud Eesti sündmuste kroonika „Lisandusi mõtete ja uudiste vabamale levikule Eestis" I ja II köite järgi kokkuvõtteid tema tegevuse kohta ilmunud kirjutistest.

Veljo Kalep alustas taotlust emigreerumiseks Kanadasse, kus elas ta isa, juba 1973. aastal. Oma 5. emigreerumisavalduses, esitatud 1978. aastal Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile, selgitas ta lähemalt miks ta tahab emigreerida. Põhimõttelise põhjusena tõi ta ette, et taotleb emigreerimist sellepärast, et Nõukogude Liidus ei ole võimalik rakendada teaduslik-tehniliste uurimiste tulemusi. Tsensuur tõkestab ka teaduslikud uurimised, keelates tehniliste uurimiste trükkimise. Kuna teda ei peetud poliitiliselt usaldatavaks, vähendati ta palka poliitilistel põhjustel 10 rubla kuus. Poliitilistel põhjustel võeti ka võimalus dissertatsiooni kaitsmiseks ja tehnilise uurimistöö trükis avaldamiseks.

6 AVALDUST

1978.a. andis V. Kalep sisse kuuenda emigreerumisavalduse, saates selle jällegi Ülemnõukogu Presiidiumile. Avalduses ta ütleb, et eestlane ei taha elada Nõukogude Liidus seepärast, et Nõukogude Liidu hinnad kasvavad ja samal ajal töötasud vähenevad. Ta keskmine kuupalk vähenes viimasel aastal 50 rbl. kuus ja oli 218 rbl., samal ajal kui ta isa pension Kanadas oli 350 dollarit. Ta küsib avalduses: kas Nõukogude inimene peab oma kolme last kasvatama Kanada pensionäri abiga?

1979.a. avalduses rõhutas V. Kalep jällegi Nõukogude Liidu ülekohtust palgapoliitikat. Nõukogude Liidus ei ole kindlat töötasu. See jaguneb tavaliselt kaheks — kindel palk ja preemia, mille maksmisel arvestatakse ka inimese maailmavaadet. V.K.-l kui teisitimõtlejal oli korduvalt sellest osa ära võetud või vähendatud poliitilistel põhjustel. „Nii peab kommunistlik riik haritlasi ja spetsialiste poolorjade olukorras", kirjutas V.K. oma avalduses.

REFORMIDE NÕUDMINE

Poliitiliste reformide avalikku nõudmist alustas V. Kalep 1977. aastal. Ta esitas siis ENSV Ülemnõukogu Presiidiumile avalduse nõudega Nõukogude Liidus kahe erakonnaga valitsemissüsteemi loomiseks — peale kommunistide ka sotsiaaldemokraatliku partei võimaldamist. Ta kirjutas, et ta on uurinud sotsiaaldemokraatja põhimõtteid ja peab neid õigeiks. Praegust ajajärku iseloomustab maailma kiire areng demokraatia, inimõiguste ja inimeste majanduslike kindlustamise suunas. Samasuguse arengu saavutamist peavad sotsiaaldemokraadid vajalikuks ka Nõukogude Liidus.

Teises avalduses, saadetud ajalehele „Rahva Hääl", analüüsib V. Kalep Eesti NSV konstitutsiooni ja rõhutab, et selle par. 6, mis ütleb, et kogu poliitilist ja ühiskondlikku tegevust Nõukogude Liidus juhib kommunistlik partei, sisaldab tegelikult kutsealadekeelu. Selle alusel alates ettevõtete osakondade juhatajaist peavad kõik olema KP liikmed. Peale üksikute erandite, ei lubata mittekommunistidel töötada ametikohal, kus tuleb juhtida töötajate gruppe.

PROTSESS

Kuna V. Kalep oli ka kaasallakirjutaja mitmetele eesti vabadusvõitlejate ühistele apellidele, alustati kohtuprotsess tema vastu koos Tiit Madissoni asjaga 28. oktoobril 1980. Põhjalikul läbiotsimisel ta korteris võeti temalt ära 17 punktis nimetatud dokumente, kirju ja muid materjale. Ära võeti ka „Humaansete Aktsioonide Komitee" kaust, kiri A. Kippari nimele, M. Nikluse kirjad ja raamatud „Eesti Kannatuste Aasta" I ja II, „Eesti Vabadussõda" ja kirjutusmasin.

Kohus V. Kalepi üle toimus 16./17. märtsil Tallinnas ENSV Ülemkohtus. Pika süüdistusakti kokkuvõtteks oli süüdistus: „Nõukogudevastane agitatsioon ja propaganda" (KrK 68,1). Kohtuotsus: 4 aastat vabaduskaotust ränga rezhiimiga laagris. Järgnes karistuse kandmine Vsevjatskaja vangilaagris, Permi piirkonnas, 1981-1984.

MASTERCRAFT
PAINTING & DECORATING
Läti-Eesti firma
KEVADINE SUURPUHASTUS
Helistage 439-2538

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

KÜTTED ja TORUTÖÖD
ROLAND KULLIK
275-1280

INTRA Independent Travel Retailers Associated
Your Host Travel Agency (1986) Ltd.
Eestlasest omanik
MIRIAM ISBERG-ANDERSON
Professionaalne ja sõbralik nõuanne igasuguste puhkuste, äri- või maailmareisude tegemisel.
(416) 298-2160
Küsida omanikku.
Woodside Square Mall, 1571 Sandhurst Circle Scarborough, Ontario, Canada M1V 1V2

Toronto Eesti Segakoori peakoosolek

Tor. E. Segakoori korraline üldkoosolek peeti 21. mail Eesti Majas, algusega kl. 19.00 ja kvoorumilehel oli selleks ajaks 48 nime. Koosoleku avas koori esimees Alfred Kelder, kes palus enne koosoleku rakendamist mälestada leinaseisakuga möödunud tegevusaastal surma läbi lahkunud endist tegevliiget Sinaida Neeme't ja endist abikoorijuhti Harri Toi'd.

Koosoleku juhatajaks valiti Alfred Kelder ja protokollijaks Saade Ristmäe. Koosolek kinnitas juhatuse poolt esitatud päevakorra muutmata kujul, samuti esimehe poolt ettekantud 1986/87. tegevusaasta tegevusaruande. Suurimateks üritusteks T.E. Segakoorile möödunud hooajal olid koori 35. aastapäeva aktus (19.okt. '86), Lõbus Laupäevaõhtu (14. märts k.a.) ja koori 35 tegevusaasta tähistamise kontsert (26. apr.k.a.)

ARUANDED

Koori laekur Olli Paas esitas koori kassa- ja majandusaruanded, mis leidsid üldkoosoleku poolt üksmeelset kinnitamist. Revisjonikomisjoni aruande luges ette Anette Koppel avaldades komisjoni nimel laekurile tänu korrektse ja eeskujuliku raamatupidamise eest. Koori laekuri esimehe ja New Horizoni sidemehe Siegfried Preemi aruannetest ja sõnavõttudest selgus, et eelmainitud org-i toetustest on kooril olnud võimalik katta koorijuhi palk, harjutusruumide üür, nootide paljunduskulud jne. aidates seega väga suurel määral leevendada koori majanduslikke muresid.

Koorivanem Leida Pajur'i aruande põhjal on möödunud tegevusaastal olnud 34 lauluharjutust ja 5 üritust. Koori üldine osavõtt lauluharjutustest on olnud 71%. Kordagi ei puudunud harjutustelt Irene Floss, Evald Midenbrit ja Voldemar Nurm.

Koori esimehe poolt etteloetud 1987/88.a. tegevuskava ja sellele vastavalt laekuri poolt esitatud majanduseelarve uueks tegevusaastaks olid koostatud koori senise tegevuse traditsioone silmas pidades ja võeti üksmeelselt peakoosoleku poolt vastu.

VALIMISED

Valimiste juurde asudes tänas esimees senist juhatust tehtud töö eest ja palus esitada kandidaate 5 juhatuse liikme asendamiseks, kes ametivanuse tõttu juhatusest välja langesid ja kelledest ainult üks nõustus uuesti kandideerima. Uude juhatusse valiti (koos uute tiitlitega!): Aleksei Koppel — abiesimees, Aliis Kosk — laekur, Endla Meriorg, abilaekur, Aino Laanep — abisekretär. Kuna koorivanema kandidaati ei leitud, jäeti see koht lahtiseks kuni sügiseni. Revisjonikomisjoni valiti: Nelly Hubel, Anette Koppel ja Endla Komi.

Valimiste lõppedes teatas koorijuht Asta Ballstadt üldkoosolekule, et ta peab kahjuks oma tervise ja töökoormuse tõttu Tor. E. Segakoori juhtimisest loobuma. Koori esimees A. Kelder aktsepteeris kahetsustundega koorijuhi lahkumisavalduse ja andis koos koori sekretäri Saade Ristmäega pr. Ballstadt'ile üle kimbu lilli tubli ja tulemusrikka töö eest Tor. E. Segakoori juhtimisel.

Läbirääkimiste all sõna ei võetud; koosolek lõppes kl. 21.

G.T.

NORDICI UUDISEID
Eripakkumine juuni- ja juulikuus:
- BOY-KILUFILEE, 850 g ehtes, uus saadetis, hulkmüügihinnaga $9.75
- Thunder Bay VORSTIDEST 10% hinnaalandus (vorstid tulevad igal nädalal külmutusautol)
- Müügil Current River pagari MOONLEIVAD, KUIVIKUD ja „RIESKAD".

Suur saadetis plastikust põrandavaipu nüüd kohal!
- Alalisest odavmüügilauast ostud 50% hinnaalandusega
- Nokia KUMMISAAPAD, meeste SUVEKINGAD, alla Soome hindade.

UUED LAHTIOLEKUAJAD:
esmaspäevast kolmapäevani 9–6, neljapäeval ja reedel 9–8, laupäeval 8–6
Nordic Distributing
836 Eglinton Ave. E. (Suomi-Koti vastaspool)
Tel. 425-0856

KUHU MINNA?

Esmasp. 8. - 30. juunini EKKT Žürii-näitus Joseph D. Carrier Art Gallery's, Columbus Centre'is, 901 Lawrence Ave. W.

Neljap. 18-21. juunini Tallinn Festival.

Laup. 20. juuni Hiidlaste jaanituli Oro vallas perekond Piili suvilas algusega kl. 12.00.

Pühap., 21. juunil Isadepäeva brunch Eesti Majas.

Teisip., 23. juuni Võidupüha ja Jaaniõhtu Eesti Majas.

Neljap., 25. juunil Stockholmi Eesti Noortekoori Külaliskontsert Eesti Majas algusega kl. 19.30.

Reedel, 26. juunil „Kabaree Kohtumine" Eesti Majas algusega kl. 19.30 (Eesti kabaree-teater Stockholmist).

Kolmap., 1. juulil kl. 19.00 Eesti Majas Soome Kanneldajad – kandlekontsert. Neljap., 2. juulil kl.19.00 Agricola kirikus (25 York Mills Rd.) kirikukontsert.

Laup., 27. juunil Seedrioru Suviharjapidu.

Neljap., 2. juulil saarlaste kokkutulek Vancouveris hotell „Vancouveris" algusega kl. 14.00.

Pühap., 5. juulil kontsertjumalateenistus Vancouveris, Kodukirikus 2396 West 8. Ave.

Laup., 8.-15. august Eesti kunstinädal „Seedriorul".

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

HARJUMAA VIRUMAA JÄRVAMAA TARTUMAA VALGAMAA VÕRUMAA PETSERIMAA VILJANDIMAA PÄRNUMAA LÄÄNEMAA SAAREMAA

Kõik maakonnad tervitavad
Võidupüha puhul.

MAAKONDLIK ESINDUSKOGU

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS

Tervitame kõiki eestlasi Võidupüha puhul

OLGEM KINDLAD VÕITLUSES VABA EESTI EEST!

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

ESTO CONSTRUCTION CO. LTD.

H. LATER & CO. LTD.

INSURANCE BROKERS

Tel. 653-7815

RAYWAL KITCHEN'S

Telefon 889-6243

GRIMM'S FOODS LTD.

ÜHENDUSES ON JÕUD!

TORONTO EESTI ÜHISPANK

Eesti Majas, 958 Broadview Avenue, Toronto, Ontario, M4K 2R6
Tel.: 465-4659

Avatud iga päev, väljaarvatud laupäev, kella 10 hom. kuni kella 3-ni p.l., õhtul teisipäeval ja neljapäeval 5.30–8.00

THE FINNISH PLACE

5463 Yonge St. Willowdale
(South of Finch)

SOOME DELIKATESS-, PAGARITOODETE- JA KINKEÄRI

Külastage meie
JUUNI VÄLJAMÜÜKI!

Telefon 222-7575

MeieElu

TOIMETUS ja TALITUS

ROSAR-MORRISON

FUNERAL HOME LTD.
MATUSEBÜROO
UUS MODERNISEERITUD KABEL
467 SHERBOURNE ST.
Tel. 924-1408
MR. THOMAS MORRISON — DIRECTOR

MURRAY E. NEWBIGGING

FUNERAL HOME

M. Wayne Hamilton
Funeral Director
733 MT. PLEASANT RD.
Tel. 489-8811

RALPH DAY

Funeral Home
180 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4K 1N1
463-3870

W. A. DUNLOP
Funeral Director

ROYAL LEPAGE

REAL ESTATE SERVICES LIMITED

ESINDAJA:
MAIE KAASIK

Telefon kodus: 947-5947
kontoris: 293-1992

R. S. KANE LTD.

MATUSEMAJA

6150 YONGE St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles'it)
Willowdale, Ont.
Tel. 221-1159

TECHNOGRAPH

Div. of HEINO KASAK ENTERPRISES LTD.
356 McRae Dr., Toronto, Ont. M4G 1T5

SILKSCREEN PRINTING SUPPLIES

Astro Travel Service

Reiside korraldamine üle maailma

Sõbralik ja õiglane nõuanne kõigis küsimusis teie reisi kavandamisel.

ERITI SKANDINAAVIA REISIDEL.

Astro Travel Service bürood asuvad:
2204 Bloor St. West, Toronto, Ont. — Tel. 766-1117
1585 Mississauga Valley Blvd., Mississauga, Ont. — Tel. 270-4111

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

FENNIA TYPESETTING
6303 Yonge St., Suite 2, Willowdale
Ont. M2M 3X7 ● Tel. (416) 229-4469
EESTIKEELSED AJALEHED, AJAKIRJAD, RAAMATUD, BROSHÜÜRID JM.
ODAVAHINNALLISED FOTOKOOPIAD

Pagari- ja kondiitrisaadused, delikatessid, shokolaadid ja maiustused
SUUR VALIK LIHASAADUSI JA JUUSTE. TORDID PIDULIKKUDEKS SÜNDMUSTEKS. 80-ISTMELINE KOHVIK.
Suur odavahinnaline parkimisala äri taga.

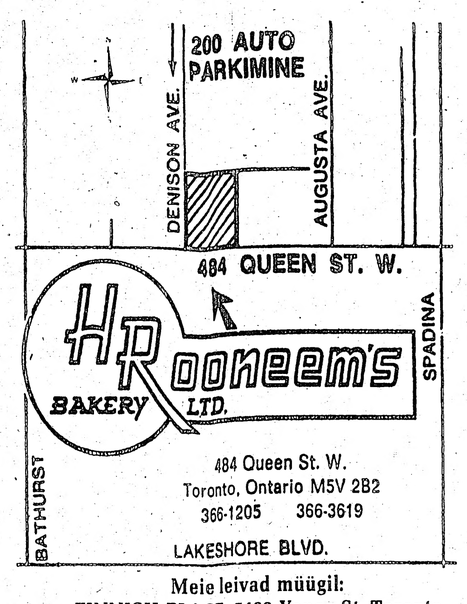

484 Queen St. W.
Toronto, Ontario M5V 2B2
366-1205 366-3619
Meie leivad müügil:
FINNISH PLACE, 5463 Yonge St. Toronto
HAMILTONIS: 182 Lock St. S. Tel. 529-9310

HEINSOO INSURANCE BROKERS LTD.
958 Broadview Ave., Ruum 202,
Toronto, Ont. M4K 2R6
Telefon 461-0764

ELEKTRIK Halling
Tel. 762-9190
Lic. E1044
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.

A/S TORONTO EESTI MAJA
958 Broadview Ave., Toronto
Ont. M4K 2R6
Tel. (416) 461-7963

AINO KAING
Tel. 757-5080

ESTOMAN ENTERPRISES INC.
GUIDO E. LAIKVE
B. ARCH. (HONS.), M.R.A.I.C., O.A.A., F.R.A.I.A, A.A.C.
101 Cassandra Blvd.
Don Mills, Ont. Tel. 444-6405
M3A 1T1 444-2897

GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
(416) 466-1502
LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Käsitöö kinkeesemed — kullasepa-, merevaigu-, keraamika-, naha ja puunikerduse alal.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 8.30–6.00 p.l., laupäeval 8.30–5.00 p.l.

TERVITUSI RAHVUSPÜHAKS!
soovib
PERCY WATERS FLORIST
INC.
445 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1P2
Tel. (416) 463-1125
Lillede kohale viimine ★ Äri avatud pühapäeviti

TEIE TEENISTUSES VENNASRAHVA - SOOME REISIBÜROO
KOHO INTERNATIONAL TRAVEL
191 Eglinton Ave. East (Eglinton-Mt. Pleasant) Toronto, Ont.
Telefon (416) 485-9437
BUSSI-, RONGI-, LENNUKI- ja LAEVASÕIDUD.
ÜKSIK-, GRUPI- või CHARTERLENNUD.
SKANDINAAVIA-REISID MEIE ERIALA.

anvil jewellery limited
EESTI KULLASSEPA TÖÖKODA
TEL. 864-9752

BROADVIEW DELICATESSEN
141 DANFORTH AVE., TORONTO
TEL. 465-9905

INTRA Independent Travel Retailers Associated
Your Host Travel Agency (1986) Ltd.
Eestlasest omanik
MIRIAM ISBERG-ANDERSON
Professionaalne ja sõbralik nõuanne igasuguste puhkuste, äri- või maailmareisude tegemisel.
Woodside Square Mall, 1571 Sandhurst Circle
Scarborough, Ontario, Canada M1V 1V2
(416) 298-2160
Küsida omanikku.

EESTI TÖÖSTUS
NEAT WOODWORK & DISPLAY Ltd.
4490 Chesswood Drive, Unit No. 1
(Dufferin & Finch)
Downsview, Ont. M3J 2B9 ● Tel. 630-1525
Näituste jaoks igasugused vitriinid, vaheseinad, letid, näidiste alused j.m.

BERKLEY Stereo and Television
MÜÜK ● TEENINDAMINE ● PARANDUS
TOOMAS SOOTS
CENTRE PLAZA
128 QUEEN STREET SOUTH
STREETSVILLE ONTARIO L5M 1K8 (416) 826-4846

SOOME ETTEVÕTE
ALUMINUM SIDING DESIGN
valmistab teile seinakatteid, räästaaluseid (soffit & fascia), jätkudeta vihmaveerenne, alumiiniumist uksi ja aknaid (thermal). Eelarved tasuta.
Helistage tel. 755-0694
MARTTI JUPPI
156 Canlish Rd. Scarboro, Ont. M1P 1T2
Lic. B-1767

Tervitusi põhja-naabritele rahvuspühaks!
EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.
43 Mulock Ave., Toronto, Ont.
Telefon 766-6007
K. Jackson

The Scandinavian Shoppe
235 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N2
Tel. 469-3886

TERVITAME EESTLASI!
JOHN V. MARGIS, Phm.B.
LEEDU APTEEK JA ROHUKAUPLUS
MARGIS DRUG STORE
408 Roncesvalles Ave, Toronto — Tel. 535-1944

Soome ettevõte
ORIGINAL SAUNA HEATERS INC.
Omanik V. KANGAS
7 ELROSE AVENUE WESTON, ONTARIO 222-7142
M9M 2H5
PUUDEGA KÖETAVAD ja ELEKTRIAHJUD. Saunaahjusid valmistanud üle 26 aasta. Pakume teile soodsamaid hindu ja parimat kvaliteeti, mis saadaval.

AINUKE EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Üleöinna kohaleviimine

TIMBERLINE NURSERIES AND LANDSCAPING LTD.
26 FERNDALE DRIVE, BARRIE, ONT. L4M 4S4
Erik & Lia Hess
(705) 726-5720

DIPLOMEERITUD REFLEKSOLOOG
EERIK PURJE
Tervendav ja pinget leevendav massaazh jalgadele.

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

EELK TORONTO
VANA-ANDRESE KOGUDUS
NÕUKOGU ja ÕPETAJA

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
National Estonian Foundation of Canada
Eesti Sihtkapital Kanadas kaudu tehtud annetus- ja pärandussummad on vabastatavad tulu- ja pärandusmaksust.
EESTI MAJA
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Tervitame
kõiki relvavendi ja
rahvuskaaslasi

ÜLEMAAILMNE EESTI VABADUSVÕITLEJATE KESKUS
EESTI VÕITLEJATE ÜHINGUTE LIIT KANADAS
TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING
HAMILTONI EESTI VÕITLEJATE ÜHING
MONTREALI EESTI VÕITLEJATE ÜHING
OTTAWA EESTI VÕITLEJATE ÜHING

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

TORONTO EESTI SEGAKOOR

TORONTO EESTI EV. LUT. USU KOLMAINU KOGUDUS

EESTI LAULJATE LIIT PÕHJA-AMEERIKAS

VAPAA SANA

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
Vabaduse kuulutuse raadiosaade

Segakoor „LEELO"

HELLARRA SERVICES
1989 Danforth Ave. Toronto, Ont. M4C 1J7 694-6241
raamatupidamine ja tulumaks
Helle Rannik
endine keskvalitsuse tulumaksurevident

EESTI VABAKOGUDUS
Ajakiri „Usk ja Elu"

TORONTO EESTI MEESKOOR

ROYAL LEPAGE
Royal LePage Real Estate Services Ltd. Realtor
ESINDAJA:
ANNE LEIUS
PRESIDENT'S GOLD AWARD
1176 Yonge Street
Toronto, Ontario
Tel. kontoris 961-4444; kodus 921-3245

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS

HAMILTONI EESTI SELTS
HAMILTONI EESTI SELTSI SEGAKOOR

TÕNU TOOME, B.A.SC., LL.B.
MIHKEL HOLMBERG, B.A., LL.B.

ROYAL LEPAGE
MAI SAARNA
424-4900

TORONTO EESTI SELTS

TED ROLAND LAAN, B.A., LL.B.

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

EESTI OHVITSERIDEKOGU KANADAS

INDREK UUKKIVI
ANDRES OLVET

SÕJAMEESTE AJALEHT
„VÕITLEJA"

URMAS SUITS, LL.B.

SILJA S. SEPPI, B.A., M.Ed., LL.B.

TERVITUSI VÕIDUPÜHAKS

0465-6251

Ratas Optical

COMPLETE OPTICAL SERVICE
® CONTACT LENSES

219 DANFORTH AVENUE
TORONTO, ONTARIO M4K 1N2

Läti äri

Downtown Wools Arts & Crafts

ARCADE BUILDING
(Richmondi ja Adelaide vahel)
Sissekäik 74 Victoria Street
Telefon 368-5011

HAAVANIIT'S SPRINGMOUNT
NURSERIES AND LANDSCAPING LTD

R.R.5, Owen Sound, Hwy 21/6
Tel. (519) 376-2080

Mike Pazek
Shell Service Centres

288 JANE STREET
TORONTO M6S 3Z4
Tel. (416) 762-2850

2499 BLOOR ST. W.
TORONTO M6S 1R5
Tel. (416) 762-9201

LIC. MEHAANIKUD — ASJATUNDLIK TÖÖ

Parandustööd esmasp. — reedeni 8—6, laup. 8—12

Kaitske oma väärtuslikke kasukaid ja hoidke need FURS by FINN'i moodsas külmutusruumis.

Meil on täielik Fur Service, mis garanteerib rahulolu. Helistage meile kohe tasuta äratoomiseks.

Tel. 488-1701

FURS by FINN

191 Eglinton Ave. East

9:30 e.l.—6:00 p.l.
Neljap. 7:30 p.l.; Laup. 5:00 p.l.

Eesti kellasepaäri
R. PILVET

81 Queen St. East, Toronto, Ont.

OLD MILL TAYLORS

7 RIVERVIEW GARDENS
(Bloor-Jane)
Toronto, Ont.

RUDY SCHNEIDER
Tel. 769-9535

DON VALLEY PHARMACY

1 blokk Eesti Majast lõuna poole.

TASUTA retsepti kodust äraviimine ja arstimi tagastamine.

855 Broadview Ave
Toronto, Ont

Despina Giannopoulos B.Sc. Phm
465 7675

VIKING FOODS & IMPORTS

133 Laird Drive, Toronto M4G 3V5

Telefon 425-0450

Telligo meie suitsusinke ja kalkuneid suvilatesse kaasa võtmiseks ja pidulaudadele.
Saadaval kergesuitsuvorstid, vorstid grillimiseks jne.

MEIE ÄRI SUVISED LAHTIOLEKU AJAD:
esmaspäeviti suletud,
teisipäeval, kolmapäeval ja
neljapäeval 8—6,
reedel 7—8 ja laupäeval 8—2.

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE KLUBI Inc.

OSSO INVESTMENTS INC.

832-2238

TARVO TOOMES

MONEYSTRAT inc

MYR CONSTRUCTION

TERVITAB EESTLASI!

53 Steele Valley Rd., Thornhill
L3T 1M2 ● Tel. 221-2317

EKKT Žüriinäitus

Eesti Kunstnike Koondise Torontos poolt korraldatud žüriinäituse (8.-30. juunini) avamine toimus teisipäeval, 9. juunil Joseph D. Carrier Art Gallery's, Columbus Centre'is (901 Lawrence Ave. W.).

Galerii juhataja Roco Panesse tutvustas Mai Järve-Vommi, kui teadustajat ja ametlikku võõrustajat.

Föderaalvalitsuse mitmekultuurilise ministri D. Crombie tervituse luges ette Pal Di Iulia, tuues ühtlasi tervitusi Itaalia peakonsulilt Dr. Massimo Macchia'lt, Ottawa riigigaleriilt ja Margaret Dryen'ilt. Kodakondsuse- ja kultuuriministri Lily Munro tervituse luges ette B. Stavrick ja Ontario peaministri David Petersoni tervituse luges ette Ontario parlamendiliige Tony Lupusella.

Aupeakonsul Ilmar Heinsoo oma kõnes juhtis tähelepanu EKKT pikaajalisele panusele eesti kunstipõllul Kanadas. Koondise näitused on alati leidnud arvukat külastamist nii meie rahvuskaaslaste, kui ka väliskülaliste poolt, kandes eesti kunstiloomingu Kanada mitmesse kultuuripilt.

Seekordne EKKT näitus on eriilmeline — esinevad neli noort liiget (H. Silberberg, Kai-Liis McInnes, Piret Sarapuu ja Jaak Järve). Esmakordselt toimub näitus kaunis Joseph D. Carrier Galeriis (Columbus Center) ja esmakordselt toimub hindamine kunstiekspertidest koosneva žürii poolt (V. Hubel, Kay Kritzwiser ja I. Kuchinsky).

„Saluteerides Kanada kodakondsuse 40. aastapäeva avaldub näitusega meie tänu Kanadale, kus eesti kunstilooming on saanud areneda vabalt ja takistamatult moodustades väärtusliku lisandi selle maa kultuurile," — lõpetas aupeakonsul I. Heinsoo oma sõnavõtu.

Aastaid oli EKKT presidendiks tuntud graafik ja kunstnik Erik Pehap. Tema manalasse varisemise järel on presidendiks Benita Vomm.

Näitusel on esitatud 40 tööd, neist 33 maali ja 7 skulptuuri. Külaliskunstnikuna esineb näitusel soome skulptor Armas Hutri.

O.H.

TEADAANNE „MEIE ELU" TELLIJAILE

Kanada postistreigi ajal on „Meie Elu" tellijail võimalik lehte kätte saada „Meie Elu" talitusest töötundidel Eesti Majas. Üksiknumbrid on müügil tavalistes kohtades.
Pikaajalise streigi puhul katkestatakse lehe ilmumine.
„MEIE ELU" TALITUS

EKKT Žüriinäituse avamisolt teisipäeval, 9. juunil Joseph D. Carrier Art Gallery's (Columbus Centre'is). 1. rida, vasakult: S. Soovere, E. Niglas, B. Vomm, EKKT president. 2. rida: H. Herman, Pal Di Iulio, V. Hubel – žürii liige, M. Järve-Vomm, teadustaja, R. Pannese, Galerii direktor, E. Lillepõld, B. Stavrik (osaliselt varjatud), K. Käärid, I. Kuchinsky – žürii liige, E. Milvek, Hon. Tony Lupusella, MPP – Ontario peaministri esindaja, E. Antik, Tiina Bowler-Järve, A. Vomm.
Foto — O. Haamer

Teejuhised Seedriorule

„Kui kutsud külla, siis ära unusta juhatamast teed!" See vana tõesõna kehtib ka Seedrioru kohta, kuhu ootame külalisi igast maailmakaarest iga-aastasele suurpeole — Suvihari 1987, kaasa elama Eesti Rahvusteatri järjekordsele vabaõhulavastusele „Vaesemehe ututall" (August Mälk).

Nõndaks siis, laupäeval 27. juunil „viivad jälle kord kõik teed Seedriorule".

— Toronto kandist kõigile tuttav Hway # 401 West. Selle pealt ära keerata Hway # 6 North-Guelph (Exit # 295 km). See on uus tee, mis viib Guelphi vanalinnast mööda (12 km), siis lõpeb (tuled!) hargnedes kaheks. Meie tee keerab vasakule — Hway # 7 West-Kitchener. Mõni km. edasi (jälle tuled) keerata paremale, teele # 86 West-Elmira. Seda pidi 9 km. edasi, pärast ARISS asulat, kui pärast pikka kurvi jälle sirgteele jõutud, jälgida hoolega paremale keeravat „vallateed" Con. 4-5 Pilkington. Siit jääb Seedriorule 9 km, lõpposas üle jõe ja sildade, siis mäkke, kus vasakul ootamas Seedrioru väravad.

— Buffalo kandist tulijail: QEW pidi mööda Hamiltonist ja üle Burlingtoni kõrgsilla kuni Hway # 403-Hamilton (hoida vasakule). Umbes 5 km edasi võtta Hway # 6 North-Guelph. Umbes 25 km edasi (Morristonist läbi), keerata välja Hway # 401 West-London. Siin Hway # 6 N ühineb # 401 -ga 4 km., siis keerab välja jälle omaette teena Hway # 6 North-Guelph. Siit peale teejuhis sama, mis antud eespool Toronto all.

— Läänest (Detroit, London) tulijaile soovitav sõita Hway # 401 pidi mööda Kitchenerist ja pöörata välja Hway # 6 North Guelphi peale. Siit edasi juhis sama, mis antud Toronto all. Olgu märgitud, et Kitcheneri kohal # 401 pealt välja keerates on tee küll 20 minutit lühem, kuid üpris keerulisem ja eksimise võimalused suured.

SEEDRIORU VANA SÕBER

(Kaart ilmus meie lehes nr. 24)

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

DARRELL KENT
REAL ESTATE LTD. REALTOR

268 Jane Street, Toronto, Ont. M6S 3Z2

Olen teie teenistuses kinnisvarade ostu või müügi puhul Metro Toronto ja Ontario ulatuses.

- Tasuta hindamine
- Hüpoteeklaenude korraldamine

Esindaja
LIVIA HOLMBERG
kodus 233-6482
kontoris 766-4088

KIRIKLIKKE TEATEID

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 21. juunil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. ISADEPÄEVA tähistamine. Kõne E. Saraojalt.

Teisipäeval, 23. juunil kell 11 homm. PALVUS Vabakoguduses.

Kolmapäeval, 24. juunil kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 28. juunil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja.

KIRJANDUS □ KUNST □ KULTUUR

Pärjapanek eestlaste mälestusmärgile Geislingeni kalmistul. Segakoor „Leelo" esinemas, praost T. Põld jutlustamas.

Kultuuripäev Geislingenis

„Pea vastu rahvas ja maa!"

GEISLINGEN ("Meie Elu" kaastööliselt) — Pärast kuus aastat kestnud vaheaega oli tänavu Geislingen jällegi paigaks kus toimus 23. mail eestlaste kokkutulek kultuuripäeva nime all. Umbes 200 eestlast Saksamaa kõigist osadest välja arvatud niinimetatud „DDR", kui ka naaberriikidest olid sel päeval leidnud tee kunagisse Saksamaa eestlaste „pealinna".

Pidustus algas pärjapanekuga eestlaste mälestussamba jalale linna kalmistul, kus on viimast und puhkamas üle 200 eestlase. Mälestussamba ees pidas jumalateenistuse praost Toomas Põld, keda abistas vikaar Gustav Piir Kanadast. Segakoor „Leelo" kaunistas jumalateenistust kahe lauluga. Juhatas Villu Laidsaar.

Kalmistult siirdus eestlaste pere laagriajast tuttavasse Jahnhallesse, kus neid tervitas kohaliku eesti rahvuskoondise esinaine Leida Rosin.

Segakoor „Leelo", kes olid rahvariides, poolt esitatud lauludele järgnesid tervitused. Suulised tervitused ütlesid ÜEK Euroopa-büroo uus esimees Viktor Lepik, Austraalia eestlaste nimel A. Vainumäe, Nordrhein-Westfaleni eestlaste poolt Linda Pärtel ja E. Sõjainvaliidide Koondise poolt Johannes Nassar. Arvukad kirjalikud tervitused luges ette Edgar Pert.

PEA VASTU!

Peakõneleja, Eestlaste Keskkomitee esimees Johannes Västrik, puudutas oma kõnes lühidalt nõukogude uut „glasnosti", mis pole toonud kergendust eestlastele okupeeritud kodumaal. Pikemalt valgustas ta eestlaste olukorda Kodu-Eestis, pannes koosviibijatele südamele, teha kõik, et viljeleda eesti kultuuri paguluses. Ta lõpetas oma sisuka sõnavõtu Visnapuu sõnadega: „Aastatuhanded on sinu kätes. Pea vastu rahvas ja maa!" Lauldi ühiselt Saksa hümni kolmas salm.

Stuttgardi eesti rahvatantsurühm „Kungla Rahvas" Dace-Laine Kalninsi juhatusel esitas terve põimiku eesti rahvatantse. Publik võttis esitatu vastu aplausiga. Juhatajale anti lilli. Tõesti tublid noored pagulaste teisest kui ka kolmandast generatsioonist.

Segakoor „Leelo" esitas kontserdi teises osas laule eesti koorimuusika raudvarast kui ka uusloomingust. Oli palju aplausi, lisapalu ja lilli koorijuhile.

TEENETEMÄRGID

Lõppsõna eesti ja saksa keeles ütles Keskkomitee abiesimees Edgar Bergmann. Järgnes Eesti rahvushümn.

Järgnevalt austati EÜSL-i teenetemärkidega viis kohalikku seltskonnategelast: Leida Rosin (kuldmärk), Voldemar Bitter (kuldmärk), Arnold Kokk (kuldmärk), Ida Gertz (hõbe) ja August Gertz (hõbe).

Järgnes seltskondlik osa tantsuga. Suupiste ja keelekaste eesti hoolitsesid tublid eesti perenaised Geislingenist. Kultuuripäevast võttis osa umbes 50 sõjainvaliidi, kel oli tänu Kanadas tegutseva Invaliide Toetava Eesti Naisringi suurejoonelisele annetusele viimase laulupeo puhul prii sissepääs ja söögid ning joogid.

-kk

Eesti iseseisvus ingliskeelse ajalooraamatu valguses

Teatavasti saavutas Eesti Vabariik iseseisvuse Vabadussõjaga, mis lõppes Tartu rahulepinguga Eesti ja Vene vahel veebruaris aastal 1920.

Suurte rahvaste ajalooraamatud vaatlevad ja tõlgendavad asju aga suurte rahvaste vaatevinklist. Sõvjettide ajalootõlgendusega oleme tuttavad, kuid ka ingliskeelsel maailmaajalool on oma arusaam.

Ingliskeelne ajalugu väidab tavaliselt, et Balti riigid said iseseisvaiks Versailles'i rahulepingu tulemusena, Pariisis, juunis 1919 (kuigi sel ajal käis veel Vabadussõda), ja mõnes kohas arvatakse isegi, et USA president Woodrow Wilson tõmbas pliiatsiga Euroopa kaardile uued riikide piirid, kaasa arvatud Balti riikide piirid.

Nüüd aga väidab üks uus ajalooraamat, nimega „Europe since Napoleon" („Euroopa pärast Napoleoni") (Autor: David Thomson. Kirjastus: Alfred A. Knopf, New York.), et Balti riikidele võimaldus iseseisvus Brest-Litovski rahulepinguga märtsis 1918, mis tunnustas kõikide eelmiste Venele alluvate alade iseseisvust, nagu Balti riigid, mis olid: Soome, Eesti, Läti ja Leedu (lk. 586).

Leheküljel nr. 597 mainitakse (möödaminnes) aga huvitaval kombel, et Vene valitsus sõlmis aastal 1920 rahulepingud Soomega, Eestiga, Lätiga ja Leeduga.

Et Ida-Euroopa väiksemad riigid kaotasid oma iseseisvuse (Teise maailmasõja keerises), peetakse raamatus suurelt osalt nende segase sisepoliitika, mahajäänud sotsioloogilise olukorra ja madala elatistaseme süüks. Autor imestab, et demokraatia Balti riikides siiski nii kaua vastu pidas. Autor ütleb, et arvestades kõiki raskusi, ja kuna demokraatia oli seal uudne valitsuse süsteem, siis võib vaevalt imestada, et see omavalitsuse vorm seal varsti maha jäeti.

(See ajaloo tõlgendus on lähedane sovjettide ajaloo tõlgendusega.)

Autor teeb järelduse, et ainult kõrge elatistasemega riigid saavad endile lubada demokraatlikku valitsussüsteemi (lk. 562).

(Õieti on see vastupidine: demokraatia võimaldab kõrgemat elatistaset.)

S.

Armas Hutri esineb külaliskunstnikuna Torontos

Kuni 30. juunini on võimalik Toronto ja ümbruskonna kaasmaalastel tutvuda soome skulptuuri professor Armas Hutri töödega.

Armas Hutri esineb Eesti Kunstnike Koondis Torontos žüriinäitusel külaliskunstnikuna ja ta on internatsionaalse kuulsusega skulptor.

Armas Hutri on sündinud 10. aprillil 1922 Soomes, Jääskis. Õppinud Soome Kunstiakadeemias 1949–52. Reisinud skulptuuri õppimiseks Pariisi, Rootsi, Taani, Norrasse, Saksamaale, Austriasse, Jugoslaaviasse, Kreekasse, Itaaliasse, Venemaale ja Kanadasse.

Esmakordselt esines näitusel Soome Kunstiakadeemia 3. aastanäitusel 1953. Soome Kunstiühingu aastanäitusel 1954. Tema tööd, monumendid on mitmetes Soome linnades ja kogudes USA-s, Kanadas, Venemaal, Saksamaal, Inglismaal ja kõigis Põhja-Euroopa riikides.

Ühemehe-näitused on olnud Soomes, Art Hallis Helsinkis, Kuusankoskis, Turenkis ja Savonlinnas. Väljaspool Soomet Tallinnas, Torontos, Ribes (Taanis), Montrealis, Hamiltonis, Edmontonis, Washingtonis, Oregonis, Californias, New Yorgis, Floridas. Kordelini Sihtasutuse auhind 1973 ja professori tiitel 1976. Välja andnud kaks skulptuuri raamatut oma töödest reproduktsioonidega.

Kanadas tema suur monument „Soome Immigrandid" avati pidulikult Thunder Bays 1976. Teised suuremad monumendid on Soomes ja ka Genfis, Šveitsis.

Eesti Kunstnike Koondis Torontos näitusel esineb Hutri nelja skulptuuriga, Jääkarud (kips), Põgenikud (pronks), Kala (pronks) ja Haned (pronks). Lühifilm kus Armas Hutri oma töökojas demonstreerib pronksi valamist auhinnati Prantsusmaal mitu aastat tagasi ja ka näidati seda filmi Toronto Eesti Majas E.K.K. poolt.

MAI JÄRVE

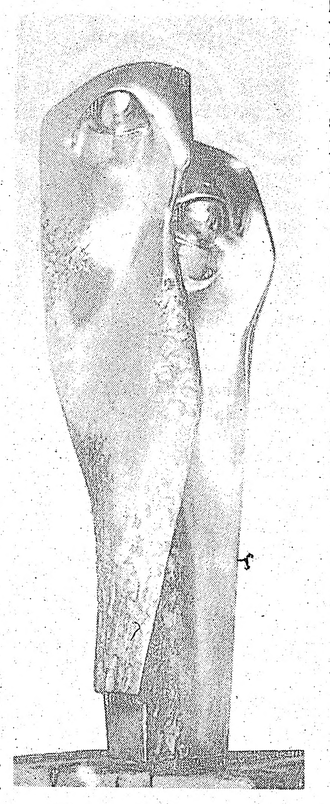

Sõjapõgenikud (pronks) – Armas Hutri

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kvitungi saamiseks: — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

Jakob Westholmi Gümnaasium 80

J. Westholmi gümnaasiumi asutamise 80.a. juubelit tähistati 11. apr. s.a. Torontos Tartu College'i ruumes Westholmlaste Koondise aastakoosolekule järgnenud koosviibimisega, samaaegselt märkides ka kahte muud tähtpäeva — J. Westholmi 110.a. sünnipäeva (11. mail) ja Koondise 10. aastapäeva. Juubeli tähe all on ka kooli kokkutulek Lääneranniku Eesti Päevade ajal Vancouveris.

Peakoosolekust osavõtjaid oli 18, neist ka üks kooliõde, mag. Daisy-Reet Taada Ottawast, kes lõpetas Saksa okupatsiooni ajal Tallinna Prantsuse Lütseumiga ühendatud „Westholmi-nimelise gümnaasiumi", millega kooli tuli ka tütarlapsi. Kahjuks osavõtt jäi loodetust väiksemaks paljude eri põhjustel ärajäämisega.

Rutiinse päevakorraga koosolekul Koondise esimees E. Toiger märkis eriti tihedat tegevust paari viimase aasta jooksul seoses Koondise ülemaailmse organiseerimisega — aadresside hankimised, nimestike väljaandmine, eriti aga albumi „Per aspera ad astra" I osa trükkimine ja levitamine. Tegelikult selle üldpealkirja (kooli deviis) all anti välja kordustrükk Eestis 1937.a. ilmunud albumist „Jakob Westholm ja tema kool 1907-1937". Albumi II osa, mis ajaloolises osas käsitab aastaid 1937-1944, rohkete mälestuskirjutistega ja täiendustega varasematelt aegadelt, on toimetamisel, toimetab E. Toiger, ühendatud kooli (1940-1944) prantsus-lütseumlaste klasside osa pr. Heljo-Võsari USA-s. Senise kaastöö vähesuse tõttu ei jõua ilmuda enne 1988.a. algkuid.

Kassaaruande esitas laekur R. Konze, rahalise seisuga 1986.a. lõpul ligi $5000. Samuti Konze luges ette revisjonikomisjoni kirjaliku aruande, kuna ühtegi komisjoni liiget ei olnud kohal. Kõik aruanded kinnitati ühel häälel.

Juhatus valiti tagasi endises koosseisus ühe uue liikmega täiendades, etselles oleks esindatud ka prantsus-lütseumlased ühendatud koolis. Juhatuse koosseis: esimees — E. Toiger, abiesimees — E. Salurand, sekretär — U. Põld, laekur — R. Konze, abilaekur — E. Kuris, eriülesannetega ja ametita juhatuse liikmed — H. Paara, L. Pihlberg, R. Piiroja, N. Virro ja O. Kaunismaa (uus). Revisjonikomisjon valiti koosseisus: H. Kore, N. Valge (endised) ja V. Linkvist (uus).

Koosoleku kestel mälestati vaikse seisakuga surma läbi lahkunud koolivendi. Tehti teatavaks LEP ajal Vancvoueris peetav kooli kokkutulek ja sama Austraalias ESTO '88 ürituste raames.

Peale lühikest vaheaega, mida kasutati osavõtjate pildistamiseks, järgnes koosviibimine lõunasöögiga. Avasõnas Koondise esimees meenutas Westholmi erakordset panust eesti haridusloos, kujundades koolist ühe parima gümn. Eestis. Ainulaadne oli seegi, et ta surres pärandas kogu oma varanduse kooli sihtasutusele, kindlustades seega kooli edasitöötamise tema vaimus. Rohkesti oli ka muid sõnavõtte, jutt keerles peamiselt kooli mälestuste ümber. Hubases jutuajamises aeg kadus kiiresti, viimased lahkusid pärast keskööd, olles kohal ligi 10 tundi!

90 AASTAT

Jakob Westholmi Poeglaste Erahumanitaargümnaasiumi, nagu kooli ametlik nimi oli läbi Eesti iseseisvusaastate, asutamise ajaks arvestatakse 12. veebruari 1907.a., päeva mil J. Westholmile saabus Riia õpperingkonna kuraatorilt luba üle võtta J. Umblia III järgu eraalgkool. Tegelikult kooli omanikuks ja ülalpidajaks oli Väikelastehoiu Selts, kool algas tegevust 1898.a. sügisel, J. Westholm oli selles olnud õpetaja alates 1903.a. st. Kooli ülevõtmise järel side seltsiga katkes, kool jäi edasi töötama sellele kuuluvas koolimajas Witenhofi (hilisem Endla) tänavas üüri alusel.

Energiliselt kooli juhtima asudes J. Westholm sai selle juba järgmisel õppeaastal muuta II järgu algkooliks ja paar aastat hiljem progümnaasiumiks, mille I lend lõpetas 1913.a. Kooli ülevõtmisel oli seal 188 õpilast, kasvades 400-le 1912.a. See sundis lisaruume üürima Falkpargi tänavas ja avama paralleelklasse. Tuli mõelda oma koolimaja ehitamisele. Selleks sobiva krundi leidis Westholm Kordese (hilisem Kevade) tänavas, ostis krundi 1912.a. ja koheselt koolimaja ehitama hakates see valmis järgmisel aastal, kool sai kolida oma koolimajja 1913.a. sügisel. Majanduslikud raskused olid suured, Westholmil tuli laenata raha sugulastelt, sõpradelt ja pankadest.

Vaatamata vene koolivõimude poolt mitmesugustel ettekäänetel tehtud takistustele ja viivitustele kooli senises arengus, neile ei meeldinud koolis valitsev rahvuslik vaim. J. Westholmi sihiks oli kool muuta õigustega gümnaasiumiks. Et seda saavutada, ta astub 1909.a. ülikooli õigusteadust õppima, lõpetades Tartu ülikooli 1914.a. kõrgete hinnetega. Õnneks tal olid head õpetajad, kellede hooleks sai äraolekute ajal kooli usaldada. Neist koolijuhataja asetäitjana oli Oskar Kilgas, hiljem tuntud tekstiiltööstur. Otse üliinimlikena tunduvad ta pingutused samaaegselt ülikooli õpingutega hoolitseda kooli eest, ehitada koolimaja ja selle kõrvale endale elumaja. Selle juures ta oli veel aktiivne liige Eesti Üliõpilaste Seltsis, üliõpilaskonnas ja poliitiliselt kaasa lüües Jaan Tõnissoni juhatavas Eduerakonnas (hilisem Rahvaerakond).

GÜMNAASIUM

Gümnaasiumiks muutmise luba saabub 1915.a., kuid õppekavade kinnitamise viivitamine lubab alles sügisel 1916.a. lisada senisele progümnaasiumi kolmele ettevalmistus- ja viiele põhiklassile kuuenda põhiklassi, mis annab I gümnaasiumi lennu 1919.a. kevadel. Kooli gümnaasiumiks arenemine sattus segastele aegadele: 1917.a. alul Vene revolutsioon, sügisel kommunistide võimuhaaramine, 1918.a. Saksa okupatsioon ja sama aasta novembris alanud Vabadussõda. Kuid kooli siseelu kulges rahulikku rada, tänu distsipliinile ja õpetajate ning õpilaste rahvuslikule meelsusele. 1917/18. õppeaastal minnakse õppeainetes üle eesti keelele, mis oli seda hõlpsam, et õpilased olid kõik eestlased. Nende ridade kirjutajal oli juhus kõike kaasa elada, alates õppimist I ettevalmistusklassis 1916.a. sügisel.

Vabadussõda vähendas tunduvalt vanemate klasside õpilaste arvu, neist umbes 60 astus vabatahtlikult sõjaväkke, enamus läks rindele enne jõule 1918.a. soomusrong nr. 3-ga Narva lähedale. Lahingutes langesid õpilased R. Ende ja Joh. Kokla, vabadusristiga vääristati Oskar Mänd. Õpetajaist langes Anton Õunapuu. Ka J. Westholm oli lühemat aega õpetajate rooduga Tartu rindel, kuid jaan. lõpupoolel 1919 haigestus ja vabastati sõjaväest. Sõja tõttu I gümnaasiumi lend jäi väikeseks, ainult 9 lõpetajat, neistki enamik selleks puhkust saanud õppursõdurid.

Alates 1919/20. õppeaastast kaotakse veneaegne klasside süsteem, klasse nummerdades I-XI-ni, s.o. alates algkooli osa I klassiga kuni gümnaasiumi lõpetamiseni. See süsteem jäi püsima kuni Eesti iseseisvuse lõpuni, vaatamata vahepealsetele koolireformidele. Samas koolis käimine 11 aastat (iseseisvuse lõpul 12) kasvatas õpilastes tugevat kokkuhoiutunnet.

(Järgneb)

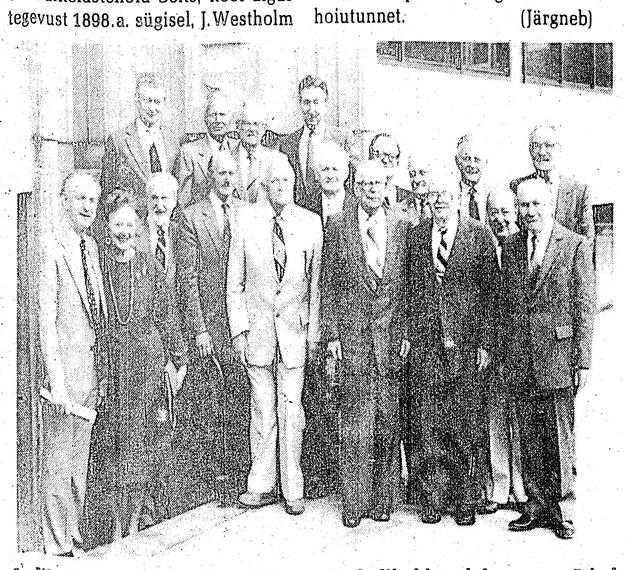

J. Westholmi gümnaasiumi 80 a. juubelikokkutulekust osavõtjad Torontos. Eespool, vasakult: Kaljo Raid, Daisy-Reet Taada, Jaak Reichman, Vallot Linkvist, Nigul Virro, Udo Robi, Endel Toiger, Lembit Pihlberg, Ilo Robi, Eino Kuris, Karl Kontus, Rein Piiroja, Enn Salurand ja Rünnar Konze. Taga – Paavo Loosberg, Kaljo Reidak, Uno Põld ja Heikki Paara.

Foto — R. Konze

MALE

Kevad-suvine maletegevus Torontos

Suve saabumisega toimub teatav seisak Toronto Eesti Maleklubi tegevuses. Kuid enne suvist vaheaega peeti kaks omavahelist võistlust.

Esimese võistluse, 23. aprillil, 2 x 15 minutit, 4 vooru, tulemused olid — 1. Andrus Kõresaar 3-1/2 punkti, 2. Lembit Joselin 3 punkti, 3-4. Endel Talve ja Alfred Kuus 2-1/2 puhkti, 5-6. Jüri Elken ja Elmar Tani 2 punkti, 7. Elmar Pajo 1-1/2 punkti. Osavõtjaid oli 10 maletajat.

Teine võistlus peeti 14.mail ja selle tulemused olid — 1. Jaak Järve 4 punkti, 2. Jüri Elken 3 punkti, 3-4. Endel Talve ja Arnold Arumäe 2 punkti. Osavõtjaid oli 8 isikut.

Inglaste poolt korraldatud Paul Kerese mälestusturniir toimus Vancouveris 15-18. maini. Korraldajaks oli B.C. Chess Federation ja esiauhindadeks oli $700,00 kuni $300,00, arvestades maletajate klassi või „rating-ut".

Tallinna Festivali meistrivõistlused males toimuvad Toronto Eesti Majas. Võisteldakse A, B ja noorte klassis (alla 14 aastat). Võistlus toimub laupäeval 20. juunil kell 1.30 enne lõunat. Mänguks on aega 2 x 30 minutit ja toimub 4 vooru.

Lääneranniku Eesti Päevadel 1 -5. juulini toimub ka malevõistlus. Lähemat informatsiooni saab telefonil Vancouver — Liisa (604) 922-5606. Torontos saab informatsiooni telefonil 698-4426.

Soome-eesti pidustustel on kavas ka malevõistlus 1. augustil 1987 Birchmount Collegiate Institute ruumides kell 11 enne lõunat. Korraldajaks on Karl Lindström, tel 495-1073.

Klubi esimees Lembit Joselin ja klubi juhatus avaldab tänu Eesti ajakirjandusele soodustava suhtumise eest. Ka ei saa jätta märkimata Sihtasutis Eesti Päevade majanduslikku toetust Paul Keres e mälestus-turniiri korraldamiseks. Samuti hindab klubi Aleksander Praksi ja Nikolai Küttis e majanduslikku toetust auhindade muretsemiseks. Ka kõik maletajad, kes klubi tegevusest osa võtsid, on tänu väärt oma huviala rakendamise eest.

Toronto Eesti Maleklubi 1986/1987. tegevusaastal toimus 9 klubi mänguõhtut, 3 suuremat nädalalõpul toimuvat turniiri ja 3 meeskonnavõistlust 16 laual, kus saavutati 3 võitu.

J.E.

Westholmi Gümnaasiumi kokkutulek Vancouveris

Lääneranniku Eesti Päevade ürituste raames toimub J. Westholmi Gümnaasiumi kaasa arvates ka 1940-1944.aastatel Tallinna Prantsuse Lütseumiga ühendatud kooli (Tallinna 7. keskkool/Westholmi-nimeline gümnaasium) endiste õpetajate ja õpilaste kokkutulek neljap. 2. juulil kell 12 päeval hotell „Vancouver'is".

Kokkutulek oleks ühtlasi Westholmi gümnaasiumi 80.a. juubeli tähistamine. Westholmlaste Koondise volinikuna on korraldajaks Eero Vihman San Franciscost. Jälgida ka vastavat lähemat teadaannet LEP informatsiooni tahvlilt! LEP „Talurahva kaupluses" on müügil album „Per aspera ad astra" I — „Jakob Westholm ja tema kool 1907-1937".

Eesti arst valvekorras

20. ja 21. juunil
dr. M. Leesment 481-6834
27. ja 28. juunil
dr. T. Maimets 469-1322

KULDA, HÕBEDAT
Soovin osta kanada hõbedollareid ja maailma kuldmünte.
OLAF SÕRRA
889-1963

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334 — Peter

ARMAST ABIKAASAT, ISA JA VENDA

HANS ROHTLA't

mälestavad leinas

PEREKOND ja ÕED kodumaal
vend JAAN ja SÕBRAD Torontos

Puhka rahus kodumaa mullas!

ARMAST VENDA, ONU, ISA JA VANAISA

LENDUR LTN. EELAR TIKERPÄE'd

sündinud 14. jaanuaril 1914 Tallinnas
surnud 9. juunil 1987 Austraalias

mälestavad kurbuses

CHARLOTTE TONDI abikaasaga
ANNE ELLIOT perekonnaga
LAPSED ja LAPSELAPSED Austraalias ja Inglismaal

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont.
M5B 2C7
Praost Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres.,
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930,
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 21. juunil kell 1 p.l. VÕIDUPÜHA VABAÕHU KONTSERT-JUMALATEENISTUS perekond Hiirte suvilas. Esineb Vana-Andrese Koguduse Segakoor. Teejuhis eelmises ajalehes.

Pühapäeval, 28. juunil kell 4 p.l. PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 5. juulil pika nädalalõpu puhul jumalateenistust EI OLE.

Pühapäeval, 12. juulil **KELL 5 P.L.** PÜHAPÄEVANE JUMALATEENISTUS.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti 6—8 õhtul ja neljapäeviti 2—8 õhtul.

KIRIKU KANTSELEI avatud: neljapäeviti 10—4 p.l.

EELK PEETRI KOGUDUS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto,
Ontario M4P 2L1
Õpetaja Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

VÕIDUPÜHA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 21. juunil kell 11 h. Jutlus: õp. H. Rüdmik. Liturgias Usuteaduse Instituudi õpilased.

Pühapäeval, 28. juunil kell 11 hommikul USUTEADUSE INSTITUUDI LÕPU-JUMALATEENISTUS. Ordineeritakse H. Altosaar Montrealist ja H. Anniko Winnipegist. Jumalateenistuse peakorraldaja piiskop Karl Raudsepp.

ÕPETAJATE KÕNETUNNID: Õp. A. Taul kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval ja neljapäeva õhtuti kl. 6–8. Õp. E. Heinsoo on puhkusel 17. juunist – 1. juulini.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres.,
Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 21. juunil kell 11 h. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Solist Marilyn Müller. Issanda surma mälestamine. Lastekirik.

Kell 2 p.l. PIIBLIKOOL – Allan Laur. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Endel Siitam. Solist Rael Laur. (Buss Eesti Kodust kell 1.15).

Pühapäeval, 28. juunil kell 11 h. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Solist Marilyn Müller. Lastekirik.

Kell 2 p.l. KOGUDUSE KOOSOLEK. Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulab nais-trio. (Buss Eesti Kodust kell 1.15).

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale
Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
943 Broadview Ave., Toronto
Ontario M4K 2R3
429-7984

„VABADUSE KUULUTUS"
RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL
kell 3–3.30 p.l.

Pühapäeval, 21. juunil kell 10 h. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS, J. Andreller.

Kell 11 h. KANNATAVA KOGUDUSE PÜHAPÄEV. Kõneleb K. Medri. Solist P. Hanslep. Kell 6 õ. O. Tärgi kõne helilindilt. Solist Anne Kaups.

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

CONSTANTIN BIBER'it

sündinud 1893 Narvas
surnud 4. juunil 1987 Floridas

leinavad kurbuses

ARNOLD ja ELISABETH NESTRA
koos lastega

MÄLESTAME KURBUSES ARMAST

VALTER PIIGLI't

ja avaldame kaastunnet Liisile

VALDUR ja LINDA RAUDJALG

ARMAST SKAUDISÕPRA

Skm. VALTER PIIGLI't

Põhjatäht I

mälestavad

VANASKAUDID LEEGIONÄRIDE PERE

MÄLESTAME ARMAST NAABRIT

SKM. VALTER PIIGLI't

kaastundes abikaasale

KOTKAJÄRVE PERE

KURBUSES MÄLESTAME KAUAAEGSET SÕPRA

ARNOLD INGERMANN'i

OSKAR ja ITI

LAHKUS MEIE ARMAS SUGULANE JA PEREKONNASÕBER

KARL ARDAM

sündinud 23. märtsil 1897 Valjalas, Saaremaal
surnud 11. juunil 1987 Torontos

„Mina olen ülestõusmine ja elu;
kes minusse usub, see elab,
ehk ta küll sureb."
Joh. ev. 11:25

Mälestavad kurbuses

ADELE ja ALBERT ROOST
IMBI ja AIN perekondadega
OMAKSED ja SUGULASED kodumaal

Leinateenistus Vana-Andrese kirikus kolmapäeval, 17. juunil kell 7.30 õhtul. Ärasaatmine samast York kalmistule neljapäeval, 18. juunil kell 10 hommikul.

HEAS SÕPRUSES JA KULDSES VANADUSES LAHKUS MEIE HULGAST

KARL ARDAM

Olime lähemad kaaselanikud Eesti Kodus viimased kümme aastat

Mälestavad

EVALD REINTEE abikaasaga
KONRAD SEPP abikaasaga
HEINRIH SAAR abikaasaga
ALBERT SEPP abikaasaga
VOLDEMAR KARRI abikaasaga
KÜLLY SAARTOK
ALISE LINGO
SALME SAAK
ALMA BLESS
PAUL HANSPUU

Iga teine Nõukogude abielu õnnetu

Vene arstiteaduslikus ajalehes „Meditsinskaja Gazeta" ilmus uurimus, mille järgi peaaegu iga teine nõukogude abielu on õnnetu. Süüdi olevat Nõukogude generatsioonide puudulik koolitus koos kodunt õpitud halbade eeskujudega.

Uurimuses selgus, et 55 protsendil abielumeestest ning 25 protsendil nende naistest oli suhteid väljaspool abielu. Neljandik abielus olevatest meestest ja viiendik nende naistest arvas, et ta on vale abikaasa valinud.

Suurimaks põhjuseks abiellumisele oli armastus, järgnesid laste saamine ja pidevad intiimsuhted. Neljandale ning viiendale kohale paigutusid materiaalsed lootused-ootused ja üksilduse kartus.

Kõige sagedamini olid abielumehed pettunud oma naiste intellektuaalses kitsuses, naised aga kaebasid, et mehed on truudusetud. Nii mehed kui ka naised kannatasid tunnete, armastuse ja rahuldava seksuaalsuse puudust.

Ajaleht kritiseeris ka kaudselt riigi poolt korraldatud abielueetika ning psühholoogia kursusi. Halvasti koolitatud õpetajate tõttu need kursused häid tulemusi anda ei saa.

J.M.

Vabaõhu-jumalateenistus St. Catharinese koguduses

Varemate aastate eeskujul toimub St. Catharinese Pauluse koguduse vabaõhu-jumalateenistus O. Sauga puuviljafarmis. Jumalateenistus on pühapäeval, 21. juunil kell 1 päeval. Neist jumalateenistustest on olnud osavõtjaid koguduse oma liikmete kõrval ka väljastpoolt – Torontost, Wellandist, Hamiltonist. Eeskujulikus ja heas korras hoitud eesti farmis on alati olnud rahuldustunne põlise kase all jumalateenistusel olla ja hiljem koosviibimisel.

O. Sauga farmi on tee kergesti leitav. Tulles Q. Elizabethi maanteed kas Torontost või Niagara Fallsi poolt, pöörata välja 7th Streetile ja sõita järve vastassuunas, s.t. lõuna poole umbes pool miili, kus paremal eestivärviline teejuhis juhatab viljapuudevahelisele taluteele.

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

KARL ARDAM'it

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

LUGUPEETUD KAUAAEGSET KOGUDUSE LIIGET

KARL ARDAM'it

sündinud 23. märtsil 1897 Valjalas
surnud 11. juunil 1987 Torontos

mälestab leinas

TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Ole ustav surmani, siis tahan
Ma sulle elukrooni anda.
Joh. ilm. 2:10

Mõõtude järgi alumiiniumist thermo ja tormi aknad, räästaalused, seinakatted, jätkudeta vihmaveerennid, „Bay" aknad ja patio ja tormi uksed.
23 aastat oma ettevõte.
Soome töölised.
Helistage: Yrjö Heinonen
741-9377
(õhtuti 665-2046)
LAMAR INSTALLATIONS LTD.
1125 Barmac Dr., Weston

ARMAST TÄDIPOEGA

LEMBIT SARAPUU'd

mälestab

ANTS perekonnaga

ARMAST

MARIA TÕNISSOO'd

mälestab

HILJA TIRRUL abikaasaga

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:
M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ⊕ 489-8002

Soomekeelsed TV-saated Torontos
Igal kolmapäeval kell 11–11.30 hommikul Channel #47
ja igal laupäeval kell 8–8.30 homm. Rogers Cable #33.

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD
ABIKAASAT JA ISA

JOHANNES SÄÄGI't

sündinud 20. 7. 1902 Kammeris
surnud 8. 6. 1987 Torontos

mälestavad sügavas leinas

Sinu võitlus Eesti eest
ei ole veel lõppenud.

abikaasa WILHELMINE
poeg TAIVO

MANALASSE VARISENUD RAHVUSKAASLAST

JOHANNES SÄÄGI't

sündinud 20. juulil 1902 Eestis
surnud 8. juunil 1987 Torontos

mälestavad Royal Beach'i sõbrad ja kaasmaalased

F. AADLI
R. HÕBE abikaasaga
P. LEETMAA abikaasaga
O. LUUKAS abikaasaga
H. LUUKAS
E. LOOD abikaasaga
E. MARTINSON
J. MARTVEE abikaasaga
A. MÖLLER
H. NORTMAA abikaasaga
O. PÄÄBO
H. PERENS abikaasaga
E. RUUSAUK
Ü. VILLMÄE abikaasaga

Puhka rahus!

ARMAST VANAISA JA VANAVANAISA

JOHANNES SÄÄGI't

mälestavad leinas

PETER perekonnaga
TOMAS
LEO

Armast noorte sõpra ja tublit Jõekääru Laste Suvekodu abilist

JOHANNES SÄÄGI't

leinavad kurbuses

JÕEKÄÄRU LASTE SUVEKODU ja
TENS JUHATUS

R. S. KANE Ltd.
MÄTUSEMAJA
UUS ASUKOHT
6150 Yonge St.
(Goulding Ave., lõunapool Steeles)
Willowdale
221-1159

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUS MEIE ASUTAJALIIGE, ESIMENE ESIMEES JA AULIIGE

JOHANNES SÄÄGI

Avaldades sügavat kaastunnet leinavale lesele ja poeg Taivole perekonnaga

mälestab

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE KLUBI

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

„MEIE ELU" talitus võtab vastu ajakirl

riinu

tellimisi.

KAUAAGSET HEAD TUTTAVAT

JUHAN SÄÄGI't

mälestavad

MART ja MARI VESKIMÄE

EESTI VABADUSSÕJA VETERANI

ksv. JOHANNES SÄÄGI't

mälestab

TORONTO EESTI VÕITLEJATE ÜHING

ARMAST SÕPRA JA HEAD EESTLAST

JOHANNES SÄÄGI't

mälestavad leinas

EINO ja ÕIE KURIS

LUGUPEETUD ASUTAJALIIGET JA LEKTORIT

JOHANNES SÄÄGI't

mälestab leinas

TORONTO EESTI AJANDUSKLUBI

Külastage „MEIE ELU"
kus leiate
mitmesuguseid
sobivaid
kinkeesemeid

TEKSTIIL: linikud, linad, sohva padjakatted jne.
PUUST: seinataldrikud, kannud, kirstud jne.
EHISNAHATÖID: albumid, kirjaplokid, külalisraamatud, raamatukaaned, rahakotid jm.
HELIPLAADID ja KASSETID
RAAMATUD (ka lastele) ❶ EESTI LIPUD (suured) ❶ EESTI MAAKAARDID ❶ MAALID ❶ SEEBID ❶ KREEMID „Kamill" ❶ „RAKUDA" masseerijad ❶ POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

---

8. juunil 1987 lahkus igavikku 60 aasta jooksul südamlikus sõpruses olnud

JOHANNES SÄÄGI

Mälestab leinas ja kaastundes abikaasa Minnie ja poeg Taivole lastega

AUGUST NÜÜD

LUGUPEETUD JA ARMAST KLUBI LIIGET

JOHANNES SÄÄGI't

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

ARMAST

JOHANNES SÄÄGI't

mälestavad leinas

KARL ja HELJO NOVEK
MAIMU PURJE
ENDLA ja VALTER SCHAER

MeieElu
ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... 484 Queen St. W.
„Meie Elu" talituses ..... 958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen ..... 141 Danforth Ave.
Viking Foods ..... 133 Laird Dr.

THUNDER BAY
Finnish Book Store ..... 168 Algoma St.

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST.

JEESUS KRISTUS samastas ennast meiega; TEMA sai patuseks, mõisteti hukka, kandis meie haigused ja suri! Et meie võiksime saada õigeks, päästetud, terveks ja igavese elu.

„TA ON TEMA (KRISTUSE), KES EI TEADNUD MINGIST PATUST, MEIE EEST TEINUD PATUKS, ET MEIE SAAKSIME JUMALA ÕIGUSE TEMA SEES."

2. Korintuse 5:21

ARMSAT AATEKAASLAST JA HEAD EESTLAST

JOHANNES SÄÄGI't

mälestavad leinas

Issand, surres jätan maha
Sinu hoolde isamaa.

KALJU JÕGI perekonnaga
ENDEL RUBERG perekonnaga
MARTIN TAMM abikaasaga

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ❶ Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $43.00, 6 k. 24.00, 3 k. $15.00. ❶ USA-sse 1 a. $47.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. bu Ülemeremaadesse 1 a. $52.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ❶ Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

MÄLESTAME

JOHANNES SÄÄGI't

MARJU
MILDA
JUHAN JUHANSON
LEANDA ja HEINO HALLING perekonnaga

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud
MATUSEMAJA
❶
Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.
Väärikas teenimine
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Raoul Merits 65-aastane

Kitsamas perekondlikus ja sõprade ringis pühitses oma 65-aastast sünnipäeva insener Raoul Merits. Juubilar on sündinud Tallinnas, ta isa olles A/S Kiviõli direktoriks. Lõpetanud Tallinnas Prantsuse Lütseumi 1940. a., õppis Tartu ülikoolis matemaatikat kuni ta vanemate ja õe küüditamiseni. Töötas lühikest aega Majandus- ja Transpordidirektooriumis sekretärina ning siirdus siis Berliini Tehnika Ülikooli õppima masinaehitust. Õpingud lõpetanud, oli osanikuks ja iseseisvaks ettevõtjaks tööstuslikes ja kaubanduslikes ettevõtteis.

1951.a. Kanadasse asununa töötas Ottawas ja hiljem Montrealis konstruktorina, ühtlasi täiendades õpinguid McGill'i ülikoolis.

Töötanud pikemat aega suurfirma GIL'i Montreali peakontoris projektiinsenerina, kavandades ja ehitades lõhkeainete ja keemilise toodete vabrikuid, astus ta 1974.a. konsultantinsenerina Lummus Co. teenistusse, olles energia varustuse peainseneriks (Bruce Heavy Water Plant) raskevee vabriku ehitamisel. 1977.a. Atomic Energy of Canada Ltd. teenistusse astudes, oli La Prade'i raskevee vabriku projekti abijuhatajaks ja hiljem Mississaugas Candu reaktorite müügiosakonnas kaubandusosakonna abijuhatajaks, eriülesannetega müügilepingute sõlmimise ja vahetuskaubanduse (countertrade) alal.

Juubilari laiaulatuslike meelisalade hulka kuuluvad bridž, male, fotograafia, aiandus ja muusika.

Poissmehepõlve lõpetas 1952. a. abiellumine Naani Kallion'iga. Tütred: Ruth-Silja Patterson ja Ingrid-Julia Ruberg.

Akadeemiliselt kuulub EÜS Põhjalasse, olles Kanada koondise esimeheks.

Juubilarile ta kuldsesse eluikka jõudmisel tervist, edu ja õnne soovides,

põhjalane O. HAAMER

LINDA A. KLEPP
sünd. 18. dets. 1964. a. Guelphis, lõpetas York Ülikooli omandades kooliõpetaja kutse (Honors in French Language Studies).

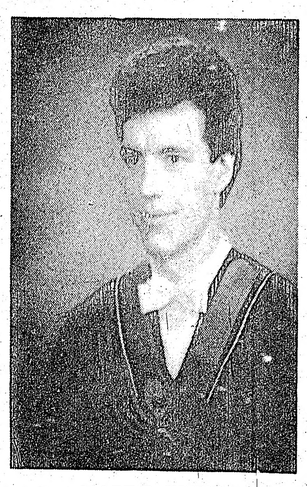

MART R. KLEPP
sünd. 19. aprillil 1963. a. Guelphis, lõpetas Waterloo Ülikooli mehaanikainsenerina (Bachelor of Applied Science in Mechanical Engineering).

Kolm õpetajat leerinoorte õnnistamisel Ottawas

Ottawa Eesti Ev. Lutheriusu Pauluse koguduses toimub leerilaste õnnistamine laupäeval, 20. juunil kell 3 p.l. Õnnistatakse: Monika Heinmaa, Pia Kauri, Halju Nõmmik, Kalev Wallner ja Kristjan Wallner.

Et mõnedel perekondadel on külalisteks õpetajaid – praost U. Petersoo ja õp. T. Nõmmik, siis teenivad nad ka jumalateenistusel. Jutluse peab praost U. Petersoo, kuna liturgilises osas teenib õp. T. Nõmmik. Kolme õpetaja osavõtt ühes koguduse õp. O. Gnadenteichiga, on tähelepanuväärv Ottawa kaasmaalasile.

St. Pauli Lutheriusu kirik asub King Edwardi ja Wilbrodi tänavate nurgal.

Õp. UNO PLANK

Relvaga ja ristiga

Mees, kes 22. juunil s.a. saab 85-aastaseks, on mõlematega tegelenud. See on emerituuris olev kirikuõpetaja Uno Plank Baltimore linnas. Sündinud ja päritolult Rõngu kihelkonna mees ja veskiomaniku poeg. Oli kooliõpilane kui puhkes Vabadussõda ja nooruse uljuses ta ühines Eesti Iseseisvuse eest võitlejatega. Nendega koos jäi ta võitja poolele nii enamlastega kui sakslastega sõdides. Ta on Eesti Vabadussõja auväärne veteran, kes pani relva käest pärast võitu, et sirutada käsi välja Issanda risti järele oma kättevõideldud Vabariigi ülikoolis.

Stuudium ei olnud kerge. Vabadussõjas saadud tugev terviserike pidurdas mitmeks ajaks õppimise. Seega ülikooli lõpetamine venis pikemaks kui tavaliselt. 1937. aastal ta lõpetab õpingud, sooritab prooviaasta Kambja kog.õpetaja O. Erits'a juures ja ordineeritakse õpetaja ametisse 5. juunil 1938. aastal. Mees on siis eluküps oma 36 aastaga, aga tema ja ta võitluskaaslaste suur saavutus — Eesti Vabariik oma õitsengul — on juba pandud kuristiku äärele, kuhu varsti kadus võit, iseseisvus ja vaba elu.

Siis haaras see mees ristist kinni ja on jälle oma rahva teenistuses kinnitades, julgustades ja lohutades inimesi. Raskel ajal 1940 ta valitakse suure Võrumaa koguduse — Vastseliina — õpetajaks. Sellel postil ta seisis 1940-41 enamlaste võimutsemise ja sellele järgneva sakslaste okupatsiooni ajal kui asendamatu vaimline sammas.

1944. aasta sõjarinne lükkab ta kodunt välja. Näeme teda eesti sõjamehi ja nende perekondi teenimas Posenis ja hiljem Augsburgi laagris Saksamaal. Selles usupuhastuse linnas ta rajab elujõulise eesti koguduse oma koolide ja isegi vaimuliku kirjanduse trükkimise võimalustega.

1950. aastal pastor Plank oma abikaasa ja tütrega jõuab Ameerikasse, kus ta kohe jätkab eestlaste teenimist nende emakeeles ja Ameerika sakslaste kogudust nende keeles. Inglise keel võtab pisut aega, kuid varsti on ka see kasutusel Ameerika kogudust teenides Colorados.

1953. a. kutsuvad eestlased tema Baltimore linna sealset eestlaste, Markuse-nimelist, kogudust teenima. Seal ta ustavalt ja edukalt rakendas omi häid võimeid ja kogemusi. Kogudus hindas tema tööd kõrgelt kinkides 1962. aastal temale kuld teeneteristi ja ta läks vanaduspuhkusele oma koguduse armastust nautides.

Eesti kirikus tuntakse õp. Plank'u sorava jutlustajana, ustava hingekarjasena ja ladusa vaimuliku kirjanikuna. Ta on trükis ilmutanud 4 jutluskogu: „Jumala otsijad" 1960; „Teel olijad" 1971: „Koju jõudnud" 1975 ja „Elu pärast elu" 1982. Neid jutlusi võttis meie kirikurahvas vastu hea arvustusega. Autor oskab kirjutada siira otsekohesusega Jumala tahtmisest ja mitte takerdudes ajalike ja kiirestimööduvate luuletuste ega ajalooliste sündmuste ühekülgsuse sisse. Ta kõneleb tõest ja kuulutab seda. Tal on veelgi tagavara sellest oma käsikirjades.

Eriline õp. U. Plank'u teene on, et ta kogu Baltimore aja kestel on ustavalt teeninud kuulajaid kodumaal Ameerika Hääle kaudu jutlustades. Olen lugenud ilusaid kirju kodumaalt, mis kõrgelt hindavad juubilari läkitusi pimeduse võimutsemise maailma, mis meie usklikule rahva osale on valguskiirteks Jumala armastuse maailmast.

Juubilar elab edasi Baltimores ja teenib seal oma jõukohaselt ja kohaliku õpetaja palvel veel mitmeti oma kaasmaalasi. Ta kaotas oma abikaasa varase surma läbi. Kuid läheduses elav tütar oma lastega on vanale ristiveteranile suureks toeks ja abiks.

Viljakale vaimulikule, kes aastatelt on kõige vanem kodumaise staažiga eesti pastor vabas maailmas, soovime juubeli puhul Issanda õnnistust. Ta pastoriameti 50. aasta juubel seisab tuleval aastal ees. Kui Jumal lubab, siis astub ta ka selles osas vanade veteranide rivisse risti kandmisel. Tervitusi siiraid, õnnitlusi sooje ja Issanda ligiolemist võtku ja kogegu see tubli relva ja risti kandja ka nendest sõnadest.

KARL RAUDSEPP

LÕUNA-AAFRIKA

Ingrid Saare loeng Tartu College'is

2.

Konkurents ja teatud vaenulikkus afrikaani ja inglise keelt rääkijate vahel püsib tänaseni. Buuri sõda, mis leidis aset 1899-1901 buuride ja inglise asunike vahel, pole kaugeltki unustatud. Buuri üksuste vapper võitlus inglise sõjaväe vastu leidis tolleaegses Euroopas palju poolehoidu. Inglased võitsid, kuid enne seda koondasid nad buuride naisi ja lapsi konsentratsiooni-laagritesse, millistest Chrissiseer oli kõige kurikuulsam, kus üle 10.000 naise ja lapse haigustesse ja nälga surid. Veel tänapäeval mälestavad afrikaanerid seal hukkunud perekonnaliikmeid.

LÕUNA-AAFRIKA LIIT

1909. ja 1910. a. rajati Lõuna-Aafrika Liit, mis oli osa Briti Commonwealthist. Rajati kahekojaline parlament Westminster süsteemi järgi. Kuningakoja esindajaks määrati kindralkuberner. Tähelepanuväärv on ka, et inglise parlament keelas mustadele esinduse saamise parlamendis.

Anglosakside ja nende juhtide põlevaks sooviks oli vallutada Aafrika kontinent. See muidugi ei olnud Hollandi päritoluga elanikkonna sooviks. Vaatamata individualistlikele kalduvustele tekkis nende vahel tihe kokkuhoidmine. Asutati salaühing Broederbond, kus viljeldi oma kultuuri ja keelt ning sepitseti plaane. Vähehaaval võeti üle administratiivsed kohad riigi bürokraatias. Pärast Teise maailmasõja lõppu, kus L.-Aafrika võttis osa Inglismaa poolel, kuigi afrikaanerite poolehoid oli Saksamaaga, — tuli 1948. aastal valimistel võitjaks National Party (Rahvuspartei) ja sellega afrikaanerid. Sellega algas ka apartheid tõsiselt, tugevasti toetatult Hollandi Reformeeritud Kiriku poolt. Loodi sadu seadusi apartheidi legaliseerimiseks. Tegelik võit kuulus Broederbondile ja praegugi on president ja vist kõik valitsuse kõrgemad juhid selle salaorganisatsiooni liikmed.

1950. aastal klassifitseeriti rahvastik rassi järgi. Rajati grupirajoonid erinevatele rassidele, kust võis lahkuda ainult eriloaga. Linnadesse asumise vastu seati sisse „influx"-kontroll ja anti välja mustadele isikutõendav raamat, kuhu oli selgelt märgitud rassiline ja geograafiline kuuluvus, seaduste vastu üleastumised jne. See raamat ja grupirajoonide määrused on olnud kõige rohkem vihatud apartheidi seadustest. „Dompas" kaotati möödunud suvel ning asetati isukutunnistusega mis on sama tervele elanikkonnale.

VABARIIK

1961. aastal lahkus L.-Aafrika Briti Ühendatud riikidest ja moodustati vabariik. 1983/84. aastal võeti vastu uus põhiseadus. Parlament muudeti kolmekambriliseks. Valgete kõrval on nüüd esindatud ka segaverelised ja indialased, kuid 26 miljonil mustal elanikul puuduvad igasugused õigused omal maal riigi juhtimisel kaasarääkimiseks seaduslikul teel oma olukorra parandamise nõudmiseks. Riigi president on valitsuse juurde loonud nõukogu, kuhu ta on kutsunud ka mustade juhte, kuid need pole mustade poolt valitud esindajad ja sellepärast ka impotentsed midagi tõsisemat korda saatma. Mustadel puudub ühine juht, kelle taga nad võiksid ühendatud jõul oma õigusi efektiivselt nõuda. Vangistatud Nelson Mandela esineb ainult vabadusepüüete sümbolina, piiskop Tutul puudub poolehoid ja Buthelezi seljataga on ainult suulud.

Ilmselt on mustade juhtide kriis. Iga L.-Aafrika kodanik saab aru ühiskonna muudatuste vajadusest jne. kuid pole veel leitud isikuid ega võimalusi läbirääkimiste alustamiseks.

Mustade elatustase L.-Aafrikas on palju kõrgem kui mustadel ülejäänud Aafrikas, kus paljud surevad nälga ja paljud tapetakse diktaatorite poolt, kes vahelduvad üle aasta. Mustad L.-Aafrikas näiteks omavad rohkem autosid kui kõik ülejäänud mustad tervel mandril.

L.-Aafrika must aga ei võrdle oma elatustaset teiste mustadega vaid ainult valgetega. L.-Aafrika on maa, kus Esimene maailm on silm silma vastu Kolmanda maailmaga ja seal ongi see probleem. Muudatusi on tehtud mitmeid, millest aga Läänemaailmas pole kuulda. Nii on: 1985 — segaabielud lubatud, 1986 — „influx"-seadused osaliselt kaotatud ja asendatud uutega, 1986/87 — valitsus tõstis toetust mustade haridussüsteemile 700% võrra.

MUUDATUSI

Varasematest muudatustest võib nimetada: 1978—99-aastane maja/krundi omandi võimalus mustadele, 1979 — mustade tööühingud tunnustatud, 1980-hotellid, restoranid, raamatukogud ja spordikeskused mitmerassiliseks, 1982 — mustade isevalitsus lokaalsel tasemel, 1983 — segaverelised ja indialased valitud parlamenti, 1985 — sunduslikud ümberasustamised keelatud ja poliitilised parteid avatud mustadele, 1986 — kioskidel õigus avada väikest äri või ettevõtet suurlinna keskrajoonis. Suurem osa muudatusi on praktiliselt läbi viidud, kuid mõned on siiski vaid teoreetilised.

Väga tähtis ühiskondlike muudatuste läbiviimistel on küsimus, kuidas siduda muudatusi uutesse stabiilsetesse vormidesse. Kurt Lewin'i (ühiskonnateadlane) analoogia jäätüki kohta illustreerib seda probleemi sobivalt: „Selleks, et muuta jäätükuubi vormi, tuleb ta esiteks lahti sulatada enne kui talle uut vormi anda. Lahtisulatamine on aeglane protsess. Nii ka inimestega — aastaid kestnud kombed, käitumisviisid ja eelarvamised muutuvad aeglaselt: L.-Aafrikal ei paista aga enam aega olevat — igal juhul mitte väga palju."

TULEVIK?

Mida siis võime loota, et tulevik sellele maale toob?

Läänemaailm võrdlemisi vastutustundetult ja pealiskaudselt propageerib demokraatlikku süsteemi, mis läänemaailmas praegu valitseb, kus ial kodanikul on hääleõigus — üks isik — üks hääl. Siin majoriteet otsustab ja valitseb. Minoriteedil on õigus end väljendada, kuid ta peab kinni majoriteedi otsustest. Põhilised väärtused on samad kultuuriliselt enam-vähem homogeensetes ühiskondades.

President Botha valitsuse vaade L.-Aafrikas on:

Kultuuriliselt heterogeensetes ühiskondades põhilised arusaamad ja väärtused ei ole kaugeltki samad. Mis üks grupp leiab olevat õige ja hea, peetakse teise grupi poolt ohtlikuks ja kahjustavaks ning sellepärast mitte aktsepteeritavaks. Nii laguneks demokraatia ning tekiks autoritaarne riigikord, või isegi diktatuur; leitakse, et ideaalselt ühiseid otsuseid tehes peaks erinevatel gruppidel olema ühevääme hääleõigus, olenemata grupi suurusest. Nii ehk saaks vältida ühe grupi domineerimist teise üle.

Ühiskonnateadlaste poolt propageeritakse ka konfederatsiooni ideed Šveitsi eeskujul, kus maa on jaotatud paljudesse kantonitesse, kel oleks igal oma valitsus, oma keel ja kultuur ja isegi oma majanduslik süsteem. Peavalitsuse jurisdiktsiooni kuuluks ainult maa kaitse, sõjavägi ja välispoliitika. Kõik valitsused oleks „värvipimedad" — ei mingit vahet rasside vahel.

Aeg näitab, mis tulevik toob ja aeg on jäänud lühikeseks.

Arvestatakse, et sajandi vahetusel on mustade arv üle 50 miljoni — valgete arv aga vaevalt suureneb.

Eestis umbes 4000 juuti

NEW YORK – ERKÜ informatsiooni järgi pidas OSI direktor Neal Shear 29. aprillil ühele naistegrupile (at the Greater Washington Metropolite Jewish Community Center in Rockville, MD) avaliku kõne, kus ta ütles muuseas järgmist:

„There are no Jews from Estonia during the war who survived. None. There are none. An entire community, which of course was not too big to begin with, but nevertheless was wiped off the face of the Earth.

Very, very significant. Not just bringing Linnas to justice, but the symbolism and the message that it sends."

Informatsioonis kommenteeritakse, et on lihtsalt imestamisväärne sarnase vale väite ja sellest tuleneva valesümboli levitamine eestlaste kohta valitsusasutuse juhilt, kes uhkustab veel sellega, et tema asutuses töötavad palgalistena peale advokaatide veel ka „Euroopa ajaloo asjatundjad".

Fakt on see, et Eestis eluneb praegu enam-vähem samapalju juute kui enne Teist maailmasõda, s.o. umbes 4000 piires, kelledest umbes pool on sündinud Eestis enne sõda.

Eesti juute on pärast sõda asunud Ameerikasse, Iisraeli ja mujale.

ERISOODUSTUSEGA LENNUD AUSTRAALIASSE

24. ja 25. detsembril 1988 a.

ÜLEMAAILMSETELE EESTI PÄEVADELE MELBOURNES

Vancouverist	$1290	noored	$ 865
Torontost	$1640	noored	$1110
Montrealist	$1665	noored	$1135

Kohene registratsioon ja sissemaks $900 (noortele $600) vajalik. Odavahinnaline pakkumine on maksev ainult 15. juulini 87.

ESTO 88 KANADA KOMITEE

958 Broadview Ave., Toronto M4K 2R6

Informatsioon: Toomas Metsala 493-7853, Kaius Meipoom 769-7503, Härnald Toomsalu 529-3760, Richard Leitham (514) 341-1125, Harry Muld (604) 434-1466.

JOHN E. SOOSAR, C.A.

Chartered Accountant

Suite 1202, 181 University Ave., Toronto, Ontario, M5H 3M7
Tel. 864-0099

OTSITAKSE

MAJA või KORTERIT ÜÜRIMISEKS

Toronto ülikooli külalisprofessorile perekonnaga (3-4 magamistuba, soovitav möbleeritult) üheks aastaks alates aug. või sept. k.a.

Helistada 925-3997 või Meie Elu talitusse.

NÄDALA RISTSÕNAD

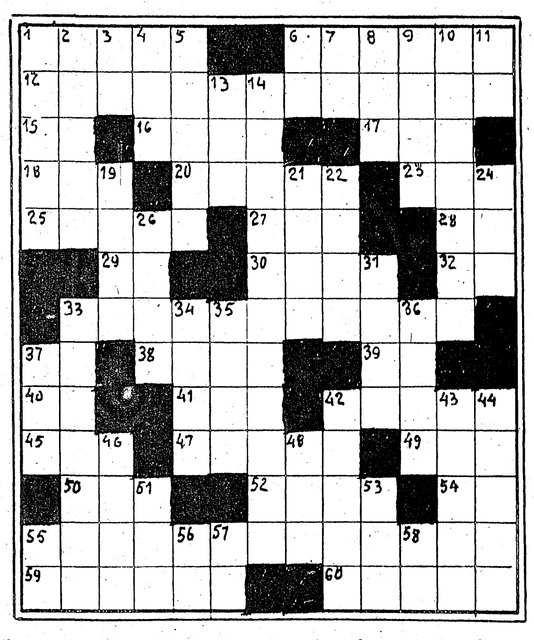

Põikreas: 1. Koera viisi häälitsema; 6. kohtadel, kust pääseb läbi; 12. üks rida Koidula luuletusest „Sind surmani . . ."; 15. kaksikvokaal; 16. habemega loom – tagurpidi; 17. on enamasti kinni, kuid võib olla ka lahti; 18. püssi ühe osa; 20. kõrvalekaldumatut; 23. kolm sama umbhäälikut; 25. kuuletun; 27. kolm sama umbhäälikut; 28. kaks sama täishäälikut; 29. meie külajuttude tuntud autori nimetähed; 30. „Seal . . . , kus õitsevad roosid" — O. Straussi operetist „Valsiunistus"; 32. ühe tähe häädamine inglise keeles; 33. tema peas säras kuldkroon jaaniööl muistendi järgi; 37. hüüatus; 38. ega mitte; 39. sama, mis 37 paremale; 40. see tähendab; 41. hääletoon; 42. teotsemisvõimetu; 45. eesti helilooja; 47. väike süvend mingis pinnases; 49. saksa tööstusnormid — lühendatud märkimine; 50. küsimus; 52. esimene sõna kuulsast laulust Leoncavallo ooperist „I Pagliacci"; 54. lühend ladinakeelsest sõnast, tähendusega – sama või sama autor; 55. üks Lähis-Ida elanik; 59. rippuv ühest emariigist; 60. tuntud 18. sajandi matemaatik, õpetas muuseas ka Peterburis ja oli kalkuluse arendaja.

Püstreas: 1. supluskoht; 2. temal on rida teoseid, eriti eesti kooli kohta; 3. enne lõunat; 4. küsimus; 5. eesti tähtsaima kirjaniku eesnimi; 6. eesti kirjaniku (Rootsis) nimetähed; 7. voltampri tähis; 8. seadis energia salvestamiseks; 9. koht laeval; 10. ruum, mis harilikult puudub ameerika elamutes; 11. kaksikumbhäälik; 13. peen karvake, ude; 14. imiventilaatori; 19. oli; 21. kaunistan; 22. riik Kagu-Ida Aasias algkeeles; 24. kitsipung; 26. . . . hoidja; 31. moenõudeid ja käitumisreegleid liigselt tähtsaks pidav (inglise keeles); 33. liikus ringi kindla sihita; 34. kui pole lõbu; 35. igiaegne toitaine; 36. reisijuht; 37. kaastegevus etendusel; 42. üle . . . – naaber; 43. poegima hakkav loom; 44. meie luuletar, kes hakkas laulma pitsivahust; 46. on päikeseta; 48. piljardikepp; 51. Noa vanem poeg; 53. seda ei saavat patta panna!; 55. protaktiiniumi sümbol; 56. sel aastal; 57. tema; 58. alumiiniumi sümbol.

(Koostanud R.)

(Lahendus järgmises lehes)

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKREAS: 1. rüsi; 5. irv; 8. komm; 12. isal; 13. vai; 14. armi; 15. innu; 16. ahistama; 18. sai; 19. asu; 20. ees; 21. tark; 23. all; 24. rp; 26. praam; 28. Ill; 29. kae; 30. aura; 31. ise; 32. kast; 33. kui; 34. ige; 35. kamee; 36. US; 37. ema; 38. rahe; 39. auk; 40. leo; 41. ebe; 44. Vargamäe; 47. alam; 48. ahne; 49. arg; 50. Siam; 51. ioon; 52. Oma; 53. kari.

PÜSTREAS: 1. riis; 2. üsna; 3. sanitari; 4. ilu; 5. Ivask; 6. rahu; 7. vii; 8. katel; 9. oras; 10. mmm; 11. Mia; 17. sell; 19. arm; 22. aaa; 23. ale; 24. rase; 25. pete; 26. paku; 27. ruus; 28. ise; 29. kameelia; 31. iga; 32. KAH; 34. imka; 35. kao; 37. Eugen; 38. reega; 39. Arno; 40. lärm; 42. baar; 43. Emmi; 44. vai; 45. Aho; 46. Mao-; 47. ask.